

odborný časopis

socialní služby

cena: 50 Kč / 2,3 €

Reportáž psaná
v gerontoobleku

SpoluMat

Na společenskou akci
s asistentem

Práce

se zadluženými klienty

Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky
www.apsscr.cz • www.socialnisluzby.eu

ročník: XVII.
únor 2015

Dopřejte svým klientům pohodlí a zdravou pokožku.

Díky natahovacím kalhotkám Molicare Mobile.

**ZDRAVÁ
POKOŽKA**

SKIN
FRIENDLY
anti bacterial
pH 5,5

DERMATOLOGICALLY
TESTED
HYPOALLERGENIC

Air
Active®

Dokonale sedí
Přizpůsobí se každému
a neomezují v pohybu.

- Antibakteriální povrch eliminuje až 99,9 % bakterií.
- Vyvážené pH 5,5 je šetrné k pokožce.
- Prodyšný materiál umožňuje pokožce dýchat.

Spolehlivé
a bez zápachu
Třívrstvé savé jádro pohltí
moč i nežádoucí zápach.

Natahovací kalhotky Molicare Mobile od firmy Hartmann jsou určeny pro muže i ženy se střední a těžkou inkontinencí. Používají se stejně jednoduše jako běžné spodní prádlo, jsou pohodlné a skvěle sedí.

Požádejte si o vzorky zdarma na bezplatné infolince
800 100 333 nebo na www.hartmann.cz

MoliCare Mobile®

Odborný časopis Sociální služby
Měsíčník vydávaný Asociací poskytovatelů
sociálních služeb ČR

Adresa: Vančurova 2904, 390 01 Tábor
Tel./fax: +420 381 213 332
www.socialnisluzby.eu, www.apsscr.cz
www.facebook.com/Socialnisluzby
IČO 604 458 31

Ročník: 17

Číslo: 2/2015 ÚNOR

Cena: 50 Kč / 2,3 € (cena letních dvojčísel: 69 Kč / 3 €)

Roční předplatné: 538 Kč / 24,4 €

Objednávky: www.send.cz („Časopisy odborné“).

Členové APSS ČR objednávají časopis písemně,
e-mailem nebo telefonicky na adrese vydavatele
nebo redakce, případně na www.socialnisluzby.eu.

Vychází: V Táboře 10x ročně, 20. den v měsíci,
resp. nejbližší následující pracovní den

Redakce:

Šéfredaktorka: Mgr. Veronika Hotová

sefredaktor@apsscr.cz

+420 607 056 221

Zástupkyně šéfredaktorka: Ing. Kateřina Endrštová

redakce@apsscr.cz

+420 725 345 575

Jazyková korektura:

české texty: Mgr. Tamar Kajznerová a redakce

APSS SR: Mgr. Juliana Hanzová

ZPSS v SR: Ing. Iveta Ďurišová

Redakční rada:

Mgr. Petr Brázda

Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA

JUDr. Vladimír Hort

Mgr. Veronika Hotová

Ing. Renata Kainráthová

Mgr. Irena Lintnerová

Ing. Daniela Lusková

Mgr. Alena Sakařová

Mgr. Jan Vrbický

Grafické zpracování a tisk:

RUDI, a. s., Komenského 1839, 390 02 Tábor

Distribuce:

SEND Předplatné, s. r. o., Ve Žlábku 1800/77,

hala A3, 193 00 Praha 9 – Horní Počernice,

www.send.cz, tel.: 225 985 225, GSM: 777 333 370,

fax: 225 341 425, e-mail: send@send.cz,

SMS: 605 202 115

Objednávky a distribuce na Slovensku:

MAGNET PRESS, SLOVAKIA, s. r. o.

P. O. Box 169, 830 00 Bratislava, Slovensko

Tel.: 00421/2/67201931-33 předplatne

e-mail: predplatne@press.sk, www.press.sk

Fotografie a ilustrace:

Není-li uvedeno jinak:

Fotky & Foto a archivy autorů příspěvků

Foto na titulní straně:

Fotky & Foto

Příspěvky a inzerce:

Příspěvky mohou být redakčně upravovány a kráceny.

Inzerci, PR články a příspěvky do rubrik Střípky

z domova a Pro inspiraci přijímá zástupkyně šéfredaktorka.

Za obsah inzerce a PR článků odpovídá zadavatel.

Přetiskování krátkých úryvků článků je možné pouze

s uvedením názvu, jména autora článku, ročníku,

čísla a strany. Přetiskování celých článků či jejich částí

přesahujících jeden odstavec je možné pouze se svolením

redakce. Uzávěrka je vždy 15. dne předchozího měsíce.

Další pokyny naleznete na www.socialnisluzby.eu.

Registrace:

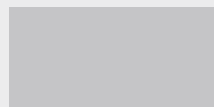
Povoleno rozhodnutím MK ČR E 11018

ISSN 1803-7348

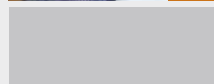

Z obsahu čísla:

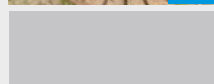
- **Národní soustava kvalifikací** 5
- **APSS ČR spolupracuje na projektu „Sociální dialog v oblasti kultury a sociálních služeb“** 9
- **Profesní svaz spojí sociální pracovníky – rozhovor s D. Luskovou** 10
- **Konference pro ředitele a ekonomy** 11
- **SpoluMat aneb Na společenskou akci s asistentem** 12
- **Reportáž psaná v gerontoobkleku** 14
- **ZPSS v SR: Ocenění na mezinárodním turnaji v bocci** 16
- **Velká znevýhodnění a malé výhody jednoho zdravotního postižení, I. část** 18
- **Hodnocení zaměstnanců, 2. část** 20
- **PR MPSV: Tlumočení pro osoby se sluchovým postižením a hluchoslepé v nové typologii sociálních služeb** 22
- **Práce se zadluženými klienty služeb určených osobám bez domova** 24
- **Poradna konceptu Bazální stimulace** 28
- **VOP: Ochrana osobních údajů klienta** 29
- **Prevence bezdomovectví v Brně** 30
- **Poradna d-Testu: Pojištění na dovolenou** 32
- **MPSV: Detence v sociálních zařízeních** 33
- **Aktivity a činnosti pro volný čas: Činnosti s víčky od PET lahví** 34
- **Názory, ohlasy: Dovoz obědů pečovatelskou službou** 34
- **Zařízení certifikovaná Značkou kvality** 35
- **Pro inspiraci: Senioři se tabletů nebojí** 36
- **Střípky z domova** 38

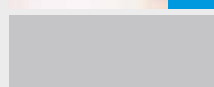
9

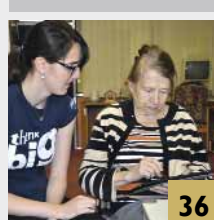
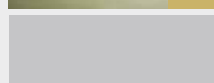
12

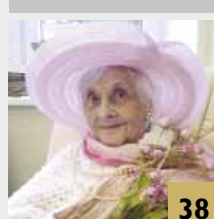
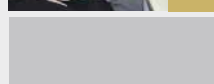
24

34

36

38

BONBONY BONWOLA

Bonbony a úvodníky Pavla Kosorima

Když se
konečně
odvážíte
udělat za svou
minulostí
tečku, vždycky
se najde
někdo, kdo
připíše další
dvě.

ÚVODNÍK VICEPREZIDENTA

Vážené kolegyně, vážení kolegové,
letošní rok bude pro sociální služby v mnohém výjimečný. Začal několika
podstatnými změnami: po osmi letech přešlo rozdělování dotací na kraje
a inspekce byly přesunuty z Úřadu práce na Ministerstvo práce a sociálních
věcí. Čas i praxe nám ukázaly, že je potřeba přistoupit také k dalším
zásadním parametrickým změnám systému sociálních služeb v České republice.

Některá pravidla chybí, další se ukázala časem jako přežitá a několik oblastí je v zájmu
umožnění rozvoje sociálních služeb vhodné přenastavit. Ministerstvo nechalo provést řadu
analýz, které jsou již hotové nebo těsně před dokončením a budou jedním z podkladů
k připravovaným změnám. Otevrou se oblasti typologie služeb, financování, registrace,
standardů, předpokladů k výkonu činnosti včetně vzdělávání, pravděpodobně i oblasti
příspěvku na péči a rozsahu činnosti u jednotlivých druhů sociálních služeb. Po mnoha
letech je vůle také k zavedení personálních, věcných i technických standardů k jednotlivým
typům sociálních služeb. Z výčtu témat je zřejmé, že již samotná příprava bude náročná
a změny ovlivní všechny účastníky systému. Je velmi pozitivní, že představitelé ministerstva
vyzývají poskytovatele služeb k aktivní účasti na připravovaných úpravách. Přejme si,
aby z jednání vzešly konstruktivní návrhy, které pomohou ke zlepšování a rozvoji
sociálních služeb v České republice.

Ing. Jiří Procházka,
viceprezident pro pobytové služby APSS ČR

EDITORIAL

Milí čtenáři,

nový rok je již v plném proudu a světlo světa spatřilo již druhé, tedy
únorové číslo časopisu Sociální služby, do kterého nyní nahlížíte. Jak jistě víte
minimálně z minulého čísla, v redakci časopisu se událo mnoho významných
změn. Na postu šéfredaktora jsem vystřídala skvělého redaktora a zároveň
báječného člověka Zdeňka Kašpárka, který mě dva měsíce zasvěcoval do této
krásné práce a trpělivě mi předával své pracovní zkušenosti. Mým nejdůležitějším cílem
v novém roce je tedy udržet vysokou úroveň časopisu, kterou nastolil můj předchůdce,
a převzít „štafetový kolík“ tak, abyste se dál mohli radovat ze spousty zajímavých článků
a informací, jak tomu bylo doposud. Při mém zasvěcování do nové práce jsem si uvědomila,
jak důležitá je pomocná ruka blízkého člověka v případě, kdy se seznamujete s něčím novým,
a jak je důležité mít se na koho obrátit, pokud tápete a nevíte si rady. V takové situaci i malá
pomoc prokáže velkou službu.

V životě (nejen) klientů sociálních služeb jsou chvíle, jež se zdají natolik komplikované,
že cesta z nich vypadá zhola nemožně a kdy každý krok dopředu následují dva kroky zpátky.
V těchto momentech je důležité mít trpělivost, vydržet a „nedat se“. Ať už se jedná o finanční
problémy (hlavním tématem tohoto čísla je oddlužování klientů sociálních služeb) nebo
jakékoliv jiné strasti, tzv. pomocná ruka dokáže zázraky. Je neocenitelné, pokud je nablízku
někdo, kdo nás povzbudí na těžké cestě a dodá nám odvalu, sílu a motivaci.

A takových lidí snad není nikde víc, než mezi poskytovateli sociálních služeb. Ačkoliv je to
práce v mnohých aspektech náročná a často nedocenená, její důležitost je nezpochybnitelná,
a co je nejvýznamnější – dává naději. A kde je naděje, tam je i vidina lepší budoucnosti.
Je uklidňující vědět, že i v naší zdánlivě sobecké době zaměřující se převážně na výkon
a úspěch existují lidé, kteří si zvolili za své zaměstnání pomoc druhým.

Oklikou jsem chtěla vyjádřit, jak moc si vás, milí poskytovatelé a zaměstnanci sociálních
služeb, vážím a jakou výzvou a radostí pro mě nová pozice v redakci je. Doufám, že budete
časopisu i nadále věrní, a já slibuji, že budu dělat vše pro to, aby vám každé číslo přinášelo
radost a pocit, že jeho čtení má smysl.

Mgr. Veronika Hotová,
šéfredaktorka

Národní soustava kvalifikací a očekávání, která k ní máme v sociálních službách

Od začátku účinnosti zákona o sociálních službách bylo jedním z často diskutovaných problémů získávání kvalifikace pracovníků v sociálních službách – zejména prostřednictvím kvalifikačního kurzu. Šlo o otázky, zda obsah a rozsah kurzu stačí, zda vůbec má být a pro koho – a ta nejzásadnější: zda jsme opravdu schopni ve sto padesáti hodinách připravit pracovníka na tak náročné povolání. Precizování vyhlášky nepomohlo, a tak se systém profesních kvalifikací vycházející z aplikace zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), v platném znění, přímo nabízel jako ideální řešení. Těm, kteří tento systém neznají, předkládáme několik informací o Národní soustavě kvalifikací (NSK).

- **Text: Mgr. Petr Hanuš,** ředitel sekce nestátních neziskových organizací Unie zaměstnavatelských svazů ČR,
Mgr. Petra Soukupová, členka týmu PR VZ NSK2, Hospodářská komora České republiky

Národní soustava kvalifikací je průběžně budovaný, státem podporovaný a občany i zaměstnavateli využitelný registr profesních kvalifikací existujících na pracovním trhu v ČR. Umožňuje zájemcům získat celostátně uznávané osvědčení o jejich profesní kvalifikaci, aniž by museli zasednout do školních lavic. Pomáhá všem, kdo se vydávají na cestu za lepší prací s cílem získat plnohodnotnou kvalifikaci a lepší pracovní uplatnění.

- Pro NSK platí dva základní principy:
 - Kvalifikace v NSK jsou popisovány jednotným způsobem prostřednictvím požadovaných znalostí, dovedností a kompetencí. Není důležité, zda byly získány ve škole, praxi či kurzem, ale jaká je jejich úroveň a kvalita.
 - Do NSK jsou zařazovány jen ty kvalifikace, které jsou požadované trhem práce. Z tohoto důvodu jsou vymezovány a popisovány zástupci zaměstnavatelů.

V sociálních službách se potýkáme s velkými výkyvy v úrovni absolventů. Je to způsobeno především značným rozpětím požadavků na kvalifikace – na jednom pracovišti se mohou sejít kolegové, kteří naplnili kvalifikaci maturitním studiem, takoví, kteří ji získali pouhým stopadesátihodinovým kurzem, ale také pracovníci, kteří formálně kvalifikaci neaplnili. A tady je právě kouzlo systé-

mu NSK. Když má uchazeč k výkonu zaměstnání potřebné znalosti a dovednosti a pro účely uznání kvalifikace je potřeba je nějakým způsobem prokázat, nemusí investovat do celého kurzu. Národní soustava kvalifikací se vytváří na pomoc lidem, kteří získali profesní dovednosti nad rámec svého původního vzdělání, ale nemají k tomu žádný doklad. Díky existenci jednotných požadavků na znalosti, dovednosti a kompetence – standardů – bude možné, aby se nechali přezkoušet a získali certifikát o svém vzdělání. Tento certifikát je oprávněna vydat pouze tzv. autorizovaná osoba na základě úspěšně vykonané zkoušky. Na zkoušku se může přihlásit kdokoliv, není nutné absolvovat žádný rekvalifikační ani jiný kurz. Nutné je u zkoušky uspět a prokázat relevantní znalosti a dovednosti.

V oblasti sociálních služeb bude první vlašťovkou kvalifikace pečovatelská. Standard pro tuto kvalifikaci byl připraven a schválen. Nyní se čeká na drobnou, leč podstatnou podmínku – novelu zákona o sociálních službách, která uzná i kvalifikaci získanou kvalifikační zkouškou ve smyslu zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

Je nutné také zdůraznit, že tento systém na sociálních službách není testován. V rámci NSK je v současné době již 95 275 lidí, kteří byli přezkoušeni a získali tak celostátně uznávaný certifikát.

Tento druh ověření kvalifikace se zatím ukazuje jako nejvíce vypovídající o připravenosti pracovníka na výkon práce v sociálních službách. Doufáme, že již brzo si budete moci vyzkoušet benefity tohoto systému i při vaší personální práci. ■

ASOCIACE POSKYTOVATELŮ
SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ČR

Plán odborných konferencí APSS ČR

1. pololetí 2015

Komunitní služby v ČR nejen pro seniory a OZP,
23.–24. 4. 2015,
České Budějovice

Konference Profesního svazu zdravotnických pracovníků v sociálních službách,
16. 4. 2015, Brno

Konference církevních poskytovatelů sociálních služeb,
12. 5. 2015, Brno

Stravování a provoz v pobytových zařízeních sociálních služeb,
11. 6. 2015, Luhačovice

Konference Profesního svazu sociálních pracovníků v sociálních službách,
16. 6. 2015, Praha

Upřesňující informace najdete na webové stránce www.apsscr.cz.

Členové APSS ČR k 6. 2. 2015:

954 organizací

2318 registrovaných služeb

INSTITUT VZDĚLÁVÁNÍ ASOCIACE POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB AKTUÁLNÍ NABÍDKA SEMINÁŘŮ I. POLOLETÍ 2015

- Přihlaste své zaměstnance na **otevřené semináře** z naší aktuální nabídky.
- Kontaktujte nás a my připravíme **kurz „na klíč“** pro vaše zařízení na téma dle vašeho výběru až pro 30 pracovníků.
- Nabízíme vzdělávací programy splňující veškeré podmínky a **náležitosti celoživotního i kvalifikačního vzdělávání** podle zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách.
- Zdravotničtí pracovníci obdrží **body do kreditního systému** v souladu s vyhláškou 423/2004 Sb.

Termín	Název semináře	Místo	Lektor
5. 3. 2015	Základy komunikace s agresivním uživatelem sociálních služeb	Brno	Mgr. Lubomír Pelech
11. 3. 2015	Probační domy – nové možnosti sociálního začleňování a prevence kriminality	Praha	Mgr. Pavel Štern
17. 3. 2015	Nové právní instituty NOZ řešící postavení osob se zdravotním postižením	Praha	Ing. M. Strnad, Mgr. B. Rittichová
18. 3. 2015	Úvod do psychohygieny a syndromu vyhoření	Praha	PaedDr. Vladimír Šik
24. 3. 2015	Nové právní instituty NOZ řešící postavení osob se zdravotním postižením	Brno	Ing. M. Strnad, Mgr. B. Rittichová
25. 3. 2015	Úvod do individuálního plánování v službách sociální péče	Praha	Mgr. Marcela Hauke
25. 3. 2015	Úvod do psychohygieny a syndromu vyhoření	Ostrava	Mgr. Petra Kluzová
25. 3. 2015	Dopad revizní činnosti zdravotní pojišťovny do úhrad za ošetrovatelskou péči	Brno	Marcela Doudová
30. 3. 2015	Demence v obrazech	Brno	Mgr. Bc. A.Tajanovská
2. 4. 2015	Jak oddlužit nepodnikající fyzickou osobu	Praha	Ing. Jakub Hesoun
9. 4. 2015	Nové právní instituty NOZ řešící postavení osob se zdravotním postižením	Ostrava	Ing. M. Strnad Mgr. B. Rittichová
14. 4. 2015	Výživa a stravování v sociálních službách	Praha	Pavla Hýblová
15. 4. 2015	Cesta z vězení zpět do společnosti – spolupráce, kompetence a odpovědnosti veřejných a nevládních institucí	Praha	Mgr. Pavel Štern
16. 4. 2015	Pády seniorů	Brno	Mgr. Lucie Pohlová, DiS.
20. 4. 2015	Asertivita jako strategie jednání	Brno	Mgr. Lubomír Pelech
21. 4. 2015	Jak pečovat o klienty s Parkinsonovou nemocí	Praha	Mgr. Helena Čálková

Kontaktní údaje Institutu vzdělávání APSS ČR:

Mgr. Magda Dohnalová, manažerka vzdělávání
Mobil: +420 724 940 126, e-mail: institut@apsscr.cz, www.institutvzdelavani.cz

**INSTITUT VZDĚLÁVÁNÍ
ASOCIACE POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB
AKTUÁLNÍ NABÍDKA SEMINÁŘŮ I. POLOLETÍ 2015**

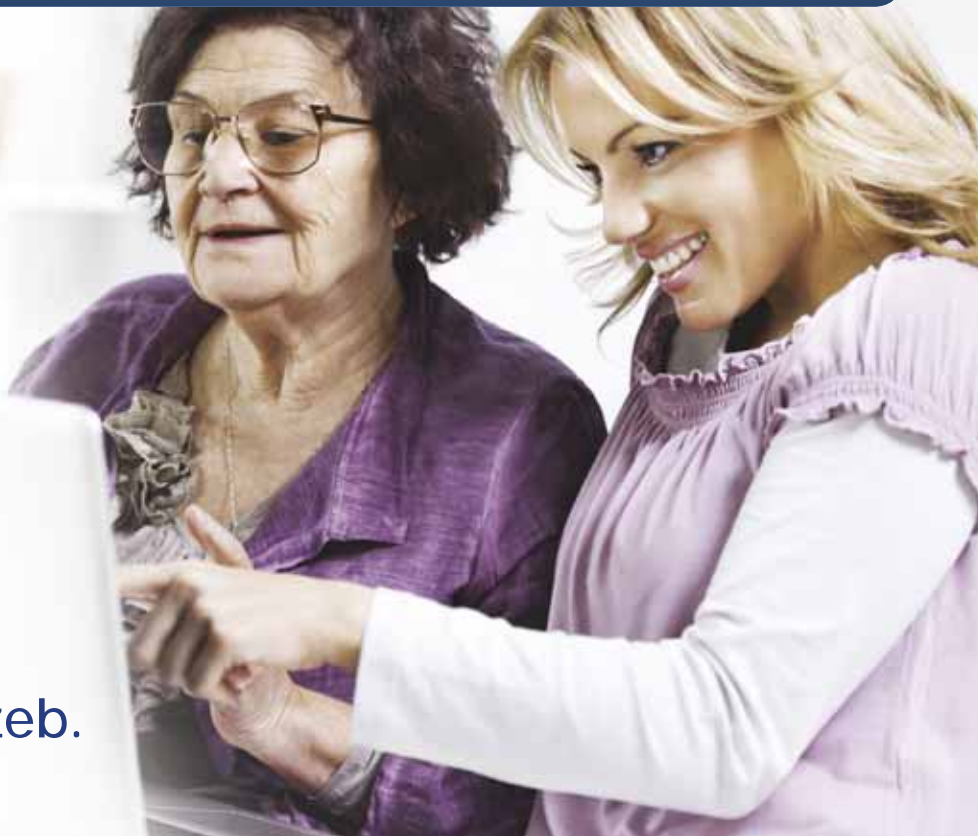
Termín	Název semináře	Místo	Lektor
23. 4. 2015	Procedurální standardy kvality sociálních služeb	Praha	Ing. Bc. Jan Sembdner
28. 4. 2015	Pády seniorů	Ostrava	Mgr. Lucie Pohlová, DiS.
28. 4. 2015	Dopad revizní činnosti zdravotní pojišťovny do úhrad za ošetrovatelskou péči	Praha	Marcela Doudová
30. 4. 2015	Personální standardy kvality sociálních služeb	Praha	Mgr. Lucie Bicková
12. 5. 2015	Sexualita seniorů	Brno	Mgr. Helena Čálková
12. 5. 2015	Asertivita jako strategie jednání	Ostrava	Mgr. Petra Kluzová
12. 5. 2015	Podpora důstojného umírání - paliativní péče	Praha	Mgr. Patrik Burda
13. 5. 2015	Probační a mediační služba – činnosti a kompetence v kontextu některých nových právních úprav	Praha	Mgr. Pavel Štern
13. 5. 2015	Sexualita osob s mentálním postižením	Brno	Mgr. Helena Čálková
20. 5. 2015	Mediace a její využití v sociálních službách	Praha	PaedDr. Vladimír Šik
20. 5. 2015	Demence v obrazech	Ostrava	Mgr. Bc. A.Tajanovská
21. 5. 2014	Podpora důstojného umírání – paliativní péče	Brno	Mgr. Lucie Pohlová, DiS.
26. 5. 2015	Úvod do problematiky AAK a její využití v sociálních službách	Brno	Mgr. Irena Lintnerová
26. 5. 2015	Demence v obrazech	Praha	Mgr. Bc. A.Tajanovská
28. 5. 2015	Dopad revizní činnosti zdravotní pojišťovny do úhrad za ošetrovatelskou péči	Praha	Marcela Doudová
28. 5. 2015	Výživa a stravování v sociálních službách	Brno	Pavla Hýblová
4. 6. 2015	Timemanagement 4. generace	Ostrava	Mgr. Petra Kluzová
10. 6. 2015	Úvod do problematiky AAK a její využití v sociálních službách	Praha	Mgr. Irena Lintnerová

Kontaktní údaje Institutu vzdělávání APSS ČR:

Mgr. Magda Dohnalová, manažerka vzdělávání
Mobil: +420 724 940 126, e-mail: institut@apsscr.cz, www.institutvzdelavani.cz

Bud'te vidět

a prezentujte se na novém portálu poskytovatelů sociálních a zdravotních služeb.

VašePéče.cz je nový informační a vyhledávací portál s více než 3 000 kontakty na poskytovatele služeb. Staňte se součástí portálu VašePéče.cz a dejte o sobě vědět vašim budoucím klientům, až vás budou hledat.

Výhody portálu pro veřejnost

- > **Vyhledá** nejbližší poskytovatele ve vašem okolí.
- > **Pomůže** s orientací v systému sociálních a zdravotních služeb.
- > **Poradí** v různých životních situacích.

Zápis STANDARD je ZDARMA

APSS ČR spolupracuje na projektu „Sociální dialog v oblasti kultury a sociálních služeb“

Dalším z projektů, jehož podstatou je společné hledání oboustranného prospěchu zaměstnavatele i zaměstnance při respektování a pochopení společného cíle, je „Sociální dialog v oblasti kultury a sociálních služeb“. Nositelem finanční podpory projektu je Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů ČR. Spojení obou oblastí bylo tvůrci projektu zvoleno proto, že řeší společnou problematiku: úroveň a rozvoj veřejných služeb. Z hlediska právní formy jsou největšími poskytovateli těchto služeb v obou oblastech příspěvkové organizace, aktivity tedy směřují primárně k tomuto typu organizací. Na realizaci platformy Sociální služby (dalšími jsou Galerie, Knihovny, Orchestry) se APSS ČR podílí ve spolupráci a Odborovým svazem zdravotnictví a sociální péče ČR (OSZSP).

Sociální dialog je důležitým nástrojem rozvoje vztahů a kolektivního vyjednávání v ČR i v rámci EU. Jeho podstatou je společné hledání vyvážených zájmů obou stran, zajištění sociálního smíru a zároveň zvýšení konkurenceschopnosti odvětví sociálních služeb v rámci rozvoje společnosti.

Odvětvový sociální dialog je rovněž stále více prostředkem pro aplikaci principů EU v oblasti práce a pracovních podmínek také v **sociálních službách** (např. BOZP, pracovní doba, sladění pracovního a rodinného života, odměňování apod.). Smyslem projektu je zajistit podmínky pro úspěšné vedení sociálního dialogu, resp. kolektivního vyjednávání tak, aby bylo dosaženo dlouhodobě kultivovaných a vyvážených vztahů. Pak se sociální dialog může stát účinným nástrojem řešení společných problémů.

Od realizace klíčových aktivit projektu očekáváme u cílové skupiny především educační efekt, kdy výstupem bude **znalost nástrojů pro vedení sociálního dialogu**:

- posílení právního povědomí v oblasti pracovního práva a nastavení pracovní-právních vztahů;
- prohloubení celkové informovanosti o metodách rozvoje a využití sociálního dialogu;
- nabytí a rozšíření znalostí v oblasti nastavení a zlepšování pracovních podmínek;
- nabytí a rozšíření dovedností, profesionálních kompetencí a technik vyjednávání při vedení sociálního dialogu na odvětvové i podnikové úrovni;
- přenos příkladů dobré praxe ze zahraničí využitelných a aplikovatelných v rámci ČR;
- využití moderních metod řízení a informačních technologií jako nástroje demokracie;
- rozšíření a využití znalostí nabytých v předešlých projektech, kterých se členské organizace APSS ČR a OSZSP účastnily.

V současné době probíhá ve všech regionech ČR řada seminářů a workshopů, jejichž náplní jsou výše uvedené vzdělá-

vací aktivity z oblasti pracovního i obchodního práva, nastavení a zlepšování pracovních podmínek (tzv. přátelská pracoviště a prevence násilí na pracovištích) a rozvoj kompetencí a znalostí pro vedení sociálního dialogu. Projekt potrvá do června 2015.

Posilování právního povědomí a znalost principů vyjednávání při vedení sociálního dialogu by se měly stát součástí profesního celoživotního vzdělávání zaměstnavatelů i zaměstnanců v sociálních službách s cílem nabytí schopností dosáhnout kompromisů, dohod či „win-win“ řešení, jejichž důsledkem bude zvýšení kvality v odvětví sociálních služeb.

Na semináře se lze přihlásit online, přehled seminářů a přihlašovací formulář je dostupný na webu <http://www.uzs-seminare.cz>.

Ing. Kateřina Endrštová,
koordinátorka projektu za APSS ČR,
www.kuss.monitorovani.eu

Profesní svaz spojí sociální pracovníky i pomůže při tvorbě nového zákona

Rozhovor s Danielou Luskovou o nové organizaci zaměřené na rozvoj sociální práce v sociálních službách

V závěru loňského roku schválila Valná hromada APSS ČR vznik nové odborné platformy – Profesního svazu sociálních pracovníků v sociálních službách (dále Profesní svaz). Jeho záměry a vize vám přiblížíme rozhovorem s Ing. Danielou Luskovou, MPA, ředitelkou Domova U Biřičky v Hradci Králové, která je jeho předsedkyní.

■ **Text: Zdeněk Kašpárek**

Foto: archiv D. Luskové

Kdo vlastně stál u zrodu myšlenky na založení takovéto profesní platformy?

O založení profesní platformy se hovořilo ve vedení Asociace od doby obnovení intenzivní práce na přípravě věcného záměru zákona o sociálních pracovnících, tedy od roku 2012, konkrétnější podoby však nápad nabyl v roce 2014. Kdo jiný by za myšlenkou mohl stát než prezident APSS ČR Jiří Horecký. Já jsem se k němu připojila s nadšením, jakmile mě oslovil.

Proč Profesní svaz vznikl? Jaké jsou jeho konkrétní cíle či vize?

Ne nadarmo se říká, že „v jednotě je síla“. Připravujeme se na revoluční změnu v naší profesi. Svaz vznikl proto, aby podpořil vznik zákona, aby spojil sociální pracovníky, informoval je, poskytl příležitost k učení, k setkávání, k výměně zkušeností a v neposlední řadě, aby poskytl možnost se k legislativní úpravě profese vyjádřit.

Půjde o svaz zaměřený spíše na hájení zájmů sociálních pracovníků vůči jiným subjektům, nebo chce být odbornou platformou, která bude sloužit k výměně zkušeností a prohlubování znalostí z oboru?

Troufám si říci, že oboje.

Ministerstvo práce a sociálních věcí již několik měsíců dokončuje věcný záměr tzv. profesního zákona, tedy zákona ošetřujícího definování, náplň a výkon sociální práce. Má vznik Profesního svazu s přípravou této nové legislativy nějakou přímou souvislost?

V České republice jsou dvě organizace sdružující sociální pracovníky, každá z nich má svůj okruh sociálních pracovníků, kterým se věnuje. APSS ČR vyslala svého zástupce do pracovních skupin na MPSV, aby hájil při přípravě zákona zájmy sociálních pracovníků ze sociálních služeb, než bude Profesní svaz formálně

ustaven. Zrychlující se práce na záměru zákona tedy uspíšily přípravy Profesního svazu a jeho formální vznik v závěru minulého roku. Asociace chce být u toho, chce se na vzniku zákona podílet, a tento úkol přenesla na zřízený Profesní svaz.

Profesní zákon počítá také se vznikem komory sociálních pracovníků. Jaký by měl být vztah Profesního svazu k této komoře za předpokladu, že opravdu vznikne? Budou si spíše konkurovat, nebo se doplňovat...?

V žádném případě nemůže jít o konkurenci komoře vzniklé ze zákona. Ta bude samosprávná, bude mít svá pravidla vydiskutovaná ještě před jejím vznikem, a to právě díky přístupu MPSV, které dává pracovním skupinám dostatečný prostor pro to, aby zákon pomohli tvořit sami sociální pracovníci a jejich současná profesní sdružení jako je Profesní svaz. Komoře bude mít ale hlavně zcela jiné úkoly. Profesní svaz bude mít své místo i po vzniku komory, bude dělat tu podporu sociálním pracovníkům, kterou komoře nezajistí. Je před námi spousta práce.

Kdo všechno se může stát členem Profesního svazu? Pro koho je tato platforma určena?

Střešní organizací je Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, svaz proto soustředí svoji činnost právě na sociální pracovníky působící v sociálních službách. Řádným členem se tedy může stát každý sociální pracovník, který vykonává odbornou činnost v sociální službě. Ovšem je i řada osobností, které mají k věci co říci a mají zájem podporovat sociální práci, ačkoli sociálními pracovníky nejsou. Pro ty je určeno čestné členství.

Jaká z členství vyplývají práva, nároky či výhody, a jaké jsou naopak povinnosti?

Pro rok 2015 je nastaven členský poplatek na 290 Kč. To je velmi rozumná výše vzhledem k tomu, že člen získá jako

výhodu informace, časopis Listy sociální práce, zvýhodněné účastnické poplatky na vzdělávací akce, kulaté stoly, semináře, konference. Člen bude mít účast na jedné odborné konferenci pořádané APSS ČR zcela zdarma.

Jak bude činnost Profesního svazu vypadat v praxi? Máte už nějaký plán aktivit na tento rok?

Plánovací schůzka vedení svazu bude v únoru, ale návrh je už připraven. Prioritou je spolupráce s MPSV na věcném záměru zákona. Také je zpočátku nutné zaměřit se na publicitu svazu a na příjem členů, zpracování průběžných informací a jejich distribuci členům. První konference by měla proběhnout v červnu, jaro tedy bude ve znamení příprav kvalitního programu. V plánu je také zvolení zbývajících členů řídicí rady svazu. Příležitostí k zajímavému setkání bude i tradiční Výroční kongres poskytovatelů sociálních služeb, tam chystáme svoji sekci. Kulatých stolů a seminářů nabídneme několik, první vlaštvou je únorový seminář k profesní komoře v Hradci Králové.

Co má případný zájemce o členství prakticky udělat, aby se členem Profesního svazu opravdu mohl stát?

Zaslat přihlášku, která je ke stažení na webových stránkách Asociace <http://www.apssc.cz/profesni-svaz-socialnich-pracovniku/>, a poté zaslat členský příspěvek.

Zájemce o členství by možná ještě zajímalo, kdo vlastně stojí v čele „jejich“ organizace. Vy sama jste sociálním pracovníkem?

Jsem sociálním pracovníkem 22 let, po celou tuto dobu aktivně sociální práci vykonávám. Pracovala jsem ve veřejné správě i jako poskytovatel sociálních služeb, v oblasti práce se seniory i v sociálně-právní ochraně dětí. Nyní řídím domov pro seniory a zároveň jsem aktivním sociálním pracovníkem doprovázejícím pěstounské rodiny. ■

Konference pro ředitele a ekonomy poskytovatelů sociálních služeb

Dne 15. ledna 2015 se konala v hotelu Olšanka v Praze na Žižkově již tradiční každoroční Konference pro ředitele a ekonomy poskytovatelů sociálních služeb za účasti téměř čtyř set posluchačů zajímavících se o danou problematiku. Konference přinesla spoustu důležitých informací a aktualit z oblasti systému financování, dotací, daňových problémů a neopomněla zmínit ani vize do dalších let.

■ **Text a foto: Mgr. Veronika Hotová**

Úlohy přednášejících se zhostili jedni z nejlepších odborníků v daných oblastech a svými precizně zpracovanými tématy a ochotou komunikovat s posluchači zajistili vysokou úroveň celé konference. Tu zahájil prezident APSS ČR Jiří Horecký a v krátkém čase představil chystané změny a novinky pro rok 2015. Kromě plánu konferencí a akcí v novém roce zaměřil pozornost i na nově vzniklý Profesní svaz sociálních pracovníků v sociálních službách (viz rozhovor s Danielou Luskovou v tomto čísle) či na semináře Institutu vzdělávání APSS ČR. Poukázal i na nově spuštěný informační a vyhledávací portál www.vasepece.cz zahrnující kontakty a informace z oblasti sociálních a zdravotních služeb.

Ačkoliv se avizovaný David Pospíšil, ředitel odboru sociálních služeb MPSV, musel na poslední chvíli z konference omluvit, jeho část programu převzala Linda Maršíková, vedoucí oddělení koncepce ekonomiky sociálních služeb MPSV, a postarala se tak o celý zbytek dopoledního programu věnovaného dotacím. Ve vy-

čerpávajícím, ale srozumitelném bloku zaměřila pozornost nejen na uzavření dotačního roku, ale hlavně na technickou změnu ve financování služeb v roce 2015, a tou je přechod odpovědnosti za rozdělování dotací na kraje a v této souvislosti na tzv. vyrovnávací platbu. Linda Maršíková zakončila přednášku předložením vizí MPSV na rok 2016 a 2017. Vzhledem k množství dotazů bylo zřejmé, že změny v dotačním systému ředitele i ekonomy velmi zajímají.

Odpolední část programu po přestávce zahájil daňový poradce Pavel Lampa s tématem účetnictví a daní, tedy tématem aktuálním jak pro ekonomy, tak ředitele. Upozornil na novinky v novém roce a zaměřil pozornost na přiznání k daní z příjmů právnických osob za rok 2014. Zcela prakticky se posléze podíval na nejčastější daňové a účetní chyby u poskytovatelů sociálních služeb a pomohl tak předejít mnoha omylům, ke kterým by mohlo dojít. Ačkoliv by mohlo být téma daní a účetnictví zdánlivě „nezáživné“, Pavel Lampa téma přednesl s lehkostí a humorem, čímž si získal sympatie účastníků, kterým i o přestávce rád poradil s jejich individuálními dotazy a problémy.

V mezičase mezi odpoledními přednáškami vystoupil krátce mimo oficiální program konference Jiří Horecký s aktuálními výsledky z vyjednávání se zdravotními pojišťovnami. Oznámil, že na základě vyjednávání došlo k navýšení hodnoty bodu a fixní složky v tzv. zvláštní ambulantní péči. Navýšení je o devět haléřů (tzn. z 90 na 99 a ze 40 na 49 hal.). O navýšení se dle jeho slov zasloužila APSS ČR v úzkém partnerství s Asociací krajů ČR, Odborovým svazem zdravotnictví a sociální péče ČR a částečně i s Úřadem vlády. Konkrétně Jiří Horecký poděkoval náměstkyni jihočeského hejmana Ivaně Stráské, ředitelce Sekce kabinetu předsedy vlády Běle Hejné a dalším. Uvedl, že obsahem dalších jednání byla snaha získat příslib pojišťoven o respektování tohoto navýšení. Ten se podařilo získat od všech významných a větších pojišťoven s tím, že na vyjádření dvou menších se ještě čeká.

Po krátkém vstupu prezidenta APSS ČR se tématu ekonomiky úhrad ošetřovatelské péče ujal Pavel Novák, ředitel Domo-va pro osoby se zdravotním postižením v Mariánské. Ve své prezentaci obsáhl témata, kterými doplnil přednášky předchozí. Mimo jiné se věnoval Memorandu o dohodě na úhradových mechanismech 2012–2014 a o dohodě na smírném ukončení soudních sporů. V jeho pozornosti byl i tzv. unikátní pojištěnec, mechanismus regulace podle úhradové vyhlášky či výpočet při (ne)podepsání dodatku na rok 2013.

Konferenci zakončil v odpoledních hodinách Radovan Hauk, partner BDO Advisory, s. r. o., příspěvkem s názvem Nový systém financování sociálních služeb v ČR – změny a dopady pro poskytovatele sociálních služeb. V úvodu představil síť BDO, jež je největší poradenskou sítí na světě působící již ve 144 zemích světa. Posléze podrobněji ukázal výpočet vyrovnávací platby a zaměřil se na změny a dopady nového systému financování sociálních služeb na poskytovatele. Tyto změny a dopady rozdělil do deseti přehledných bodů. Ideálně tak doplnil, a v některých případech rozšířil, dopolední přednášku Lindy Maršíkové a konferenci tak zakončil.

SpoluMat aneb Na společ

Na to, že je člověk tvorem společenským, s hlubinným dějinným předstihem upozornil již antický myslitel Aristoteles. Jedinec se zdravotním postižením je však velmi často konfrontován s nutností překonávat nejrůznější bariéry, a tak se při návštěvě kina, divadla anebo koncertu zkrátka mnohdy neobejde bez asistence další osoby. Toho jsou si vědomi také tvůrci portálu SpoluMat, a proto se rozhodli, že prostřednictvím tohoto webového rozhraní zprostředkují nabídky doprovodů na různé společenské a sportovní akce.

■ **Text: Mgr. Magdalena Hanková**

Foto: archiv Zdeňky Bachtjanové

➤ Účel SpoluMatu? Spojovat!

Všechny potencionální uživatele SpoluMatu přitom jistě potěší skutečnost, že využití těchto webových stránek je zcela zdarma. Jediná podmínka, již musí splnit, je tedy vcelku jednoduchá a časově nenáročná: registrovat se. Pakliže tento krok proběhne úspěšně, pak nezbyvá nic jiného, než se vydat vstříc novým zá-

žitkům a zkušenostem. Ostatně, právě v tomto spočívá hlavní idea SpoluMatu: „Umožňuje dospělým lidem, kteří z jakéhokoli důvodu nemohou sami vyrazit na koncert, do divadla nebo na fotbalový zápas, najít podobného nadšence pro stejnou akci. Na druhé straně také nabízí lidem s volným časem a chutí pro získání nových zkušeností pomoci formou poskytnutí doprovodu,“ uvedla za pětičlenný tým seskupený kolem Marka Baxy Zdeňka Bachtjanová, jejíž pracovní náplň spočívá ve tvorbě textů a v práci s dobrovolníky.

Prozradila přitom, že filozofie SpoluMatu měla již od prvopočátku poměrně jasné obrysy ovlivněné zejména osobními zkušenostmi spjatými s prací s osobami se zdravotním postižením: „U mne konkrétně to byla zkušenost, kdy jsem dělala osobní asistentku různým lidem a zjistila jsem, jak obtížné může být pro člověka s jakýmkoli znevýhodněním 'si prostě někam vyrazit'. Kolik to stojí nejen peněz – cena vstupenky a zaplacení asistenta –, ale také času to vše naplánovat. A tak nás napadlo, že by nebylo od věci propojit lidi, kteří jdou na společnou akci, aby si pomohli mezi sebou,“ doplňuje s úsměvem. Vzápětí však upřesňuje, že SpoluMat je především open space platformou, která nechce být svazována „škatulkami“. „SpoluMat je opravdu pro všechny, i když máme v logu vozíčkáře. Snažili jsme se, abychom web neuzavírali pro nikoho, kdo nechce sedět doma,“ říká a dodává, že jediné omezení tohoto portálu spočívá snad jen v tom, že registrovaným uživatelům musí být minimálně 18 let. Ani to však, zdá se, není pro nadšence, kteří chtějí podat pomocnou ruku druhým, překážkou. Důkazem budiž fakt, že v současné době je na SpoluMatu registrováno na 100 uživatelů. Zajímavostí přitom je, že se jedná spíše o nabídky doprovodu, než o jeho poptávky. I když podle tvůrců nejde o nijak velké číslo, těší je především to, že se idea „spolupomáhání“ setkala s kladnou odezvou. „Občas slýcháme, že jsme předběhli dobu, protože volný čas taďy moc nikdo

neřeší,“ popisuje zpětnou vazbu ze strany uživatelů Bachtjanová a doplňuje, že v prostředí sociálních sítí jejich projektu fandí zhruba 800 lidí.

➤ SpoluMat v praxi

Jak taková setkání, jichž doposud proběhla zhruba desítka, probíhají? Základní pravidlo zní: registrovat se, definovat, s čím je třeba pomoci, a respektovat sebe i ostatní. V případě, že budete patřit do řad těch, kteří touží vyrazit za zábavou, ale vaše zdravotní omezení to nějakým způsobem neumožňuje, je třeba navštívit oficiální webové stránky portálu (www.spolumat.cz) a tam prostřednictvím kolonky „chci doprovod“ vyvěsit svůj inzerát. V rámci bezpečnosti však tvůrci projektu v první řadě doporučují obeznámit se s tzv. Desaterem bezpečného užívání: „K sepsání Desatera bezpečného užívání jsme se inspirovali například radami couchsurfingu, sharujeme.cz a podobně. Někým způsobem jsme se chtěli vymezit a také upozornit nepřítomné na možné problémy, které ze začátku člověka nenapadnou,“ vysvětluje Bachtjanová. Tato pravidla by však měla posloužit spíše jako inspirace než jako závazek, který je třeba bezpodmínečně dodržovat.

Faktem však zůstává, že mezi asistenty je možné narazit jak na zkušené jedince, tak na ty, jejichž praxe už není tolik bohatá. Jednu osvědčenou radu proto tým SpoluMatu pro své uživatele přece jenom má: komunikovat, komunikovat a ještě jednou komunikovat. Převedení do praxe to znamená, že je třeba si předem stanovit nejen jasné požadavky související s asistencí, ale také setkat se s potencionálním průvodcem ještě před samotnou společenskou anebo sportovní událostí. Jak totiž mnozí jistě dobře vědí, stejná diagnóza nemusí být synonymem pro tatáž omezení a specifické potřeby. Také z tohoto důvodu je vhodné, když se poptávající jedinec a asistent předem

„SpoluMat je opravdu pro všechny, i když máme v logu vozíčkáře.“

Zdeňka Bachtjanová, členka týmu SpoluMatu

enskou akci s asistentem

blíže poznají a obeznámí se vzájemnými očekáváními.

» Zpětná vazba je důležitá

Úloha SpoluMatu však nekončí v okamžiku, kdy zprostředkuje doprovod na akci. I když na svých webových stránkách zdůrazňuje, že není poskytovatelem služby, ale pouze jakýmsi jejím „facilitátorem“, členové SpoluMatu – dva muži a tři ženy – považují zpětnou vazbu od registrovaných uživatelů za důležitou: „Zpětnou vazbu od lidí chceme hlavně v rámci dvojice, aby byli schopni ohodnotit jeden druhého. Počítá se s tím, že si to nějakou formou mezi sebou i sdělí. Zatím jsme však získali kladnou odezvu. Prostě si setkání společně užili. Lidé si teď informace šíří mezi sebou napříč nejrůznějšími skupinami již bez našeho přičinění,“ usmívá se Bachtjanová. Současně naznačuje, že není vyloučeno, že v budoucnu na portálu zprovozní jakousi „verifikaci uživatele na základě pozitivní odezvy“. Tato funkce prý byla plánována již při spuštění webových stránek, nakonec však na ni nezbyly finance: „Šlo by o hodnocení, které by mohlo pomoci dalším lidem rozhodnout se, zda chtějí s dotyčným podniknout další akce. To vše by se pak mělo zobrazit na profilu,“ prozrazuje vystudovaná speciální pedagožka.

» Budoucnost je otevřená

V současné době si členové týmu od schůzek, programování a vylepšování portálu dali pauzu. Neznamená to však, že by se SpoluMatu a jeho vývoji nechtěli v budoucnu dále věnovat. Ba právě naopak. Chtějí si ověřit, zda práce, kterou doposud odvedli, měla opravdu význam: „Dle mého názoru se tak ukáže, jestli jsme opravdu dobře zacílili a zaplnili nějakou ‘díru’,“ míní Bachtjanová a dodává, že stránky jsou i nadále aktivní a je možné sem vkládat své nabídky a poptávky. Současně se nebrání novým spolupracovníkům: „Kdyby se někdo ozval, že by se chtěl do projektu zapojit a měl by nápad, jak web vylepšit, nebo chtěl uplatnit své IT znalosti, tomu se nikdo z nás nebrání,“ uzavírá a její slova napovídají, že budoucnost SpoluMatu je zkrátka otevřena všemu novému, co mu přijde do cesty. ■

SpoluMat

SpoluMat

Chceš jít na koncert,
ale nechce se ti samotnému?

Rád bys potkal lidi, kteří tě budou
mít chuť doprovodit?

Jdi na www.spolumat.cz
a sežeň si partáka!

SpoluMat

Chodíš rád na akce?
Chtěl bys to umožnit
i někomu jinému
a pomoci mu dostat
se tam s tebou?
Jdi na www.spolumat.cz
a najdi tam někoho, koho
bys mohl vzít s sebou!

Zpětnou **vazbu** od lidí chceme hlavně v rámci
» **dvojice**, aby byli schopni **ohodnotit**
jeden **druhého**.

Reportáž psaná v g

Dojmy účastníků zážitkových seminářů

Účastnice semináře v gerontoobleku

„Je to síla a je to strašné.“ Toto jsou nejčastější reakce účastníků kurzu Institutu vzdělávání Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR, který je zaměřen na proměny ve stáří a určen pracovníkům domovů pro seniory a domovů se zvláštním režimem. Téměř tři tisíce z nich navlékly ve sto čtyřiceti kurzech na pár chvil dnes již velmi dobře známý gerontooblek, tedy výukovou pomůcku, která pochází ze Švýcarska a po mnoho let ji využívají v pomáhajících profesích v řadě států světa. Má v podstatě jediné, avšak významné poslání – navodit na krátkou chvíli lidem, kteří pečují o seniory nebo osoby se zdravotním postižením, iluzi stáří, nemožnosti a úbytku sil.

■ **Text: Mgr. Bc. Andrea Tajanovská, DiS.**

Foto: Archiv APSS ČR

„Špatně jsem viděla, nic jsem neslyšela, měla jsem pocit, jako bych byla pod vodou. Tušila jsem, že se lidé kolem mě baví, ale nevěděla jsem o čem. To bylo velmi nepříjemné. Po pár minutách mi navíc docházely síly. Představa stáří mě vyděsila,“ uvedla jedna z pečovatelek z České Kamenice, která si na sklonku minulého roku oblek rovněž vyzkoušela. Přitom stáří je přirozenou součástí života, jen si

zaslouží více naší pozornosti. „Rozhodně je to zajímavá zkušenost. Činnosti, které jsem dělala vždy automaticky, najednou nejdu. Už jen zapnout si zip nebo zavázat tkaničky mi zabralo čas a sebralo mnoho sil. Ta představa, že budu na někom závislá, je prostě děsivá. Raději bych ani nezestárla.“ I takovéto reakce padají na kurzech APSS ČR.

Pomůcka je složena z několika komponentů, které jako celek navozují pocit stáří, úbytku sil, nemožnosti se o sebe postarat. Taktéž navodí samotu, utlumí

tři z pěti smyslů důležitých pro komunikaci a orientaci v prostoru – zrak, sluch a hmat. „Mně nevadila ani tolik ztráta smyslů, jako špatná pohyblivost a ztuhlost kloubů. Brzo mi docházely síly, cítila jsem se dušná,“ podělila se o své pocity další pracovníce v sociálních službách z Brna.

Ti, kteří oblek navlékli a na pár chvil zažili pocity starého člověka, měli velkou výhodu – ono pomyslné stáří během několika málo okamžiků zase svlékli. Navíc je nic nebolelo, nestýskalo se jim, měli se kam vrátit. I tak je pro většinu účastníků tento prožitek velmi silný. „Samota, ta příšerná samota, na to nikdy nezapomenu. A když si myslíte, že už jste si zvykli, tak vás začne někdo tahat za ruku, něco vám říkat a chovat se k vám jako k malému dítěti.“ I takovéto reakce na kurzech často slyšíme.

Proč mají pracovníci v sociálních službách, ale i ve zdravotnictví, zažít takovéto pocity? „Aby lépe pochopili, jak se senioři a lidé se zdravotním znevýhodněním cítí, a více se dokázali vcítit do jejich možností, ale i potřeb,“ uvedla Alice Švehlová, výkonná ředitelka APSS ČR, jeden z mnoha důvodů, proč přišla Asociace s prožitkovým a interaktivním kurzem zaměřeným na proměny stáří. „Hlavním naším záměrem ale bylo, stejně tak jako prostřednictvím jiných našich kurzů, zvyšovat kvalitu péče o uživatele sociálních služeb. „To je pro nás naprostá priorita a rádi k tomu volíme právě cestu netradičních forem vzdělávání,“ doplnila. Zpětná vazba od účastníků kurzu potvrzuje slova A. Švehlové: „Přestože v sociálních službách pracuji téměř třicet let a jsem přesvědčená, že se dokážu vcítit do pocitů starého člověka, gerontooblek mi otevřel zcela jiné obzory.“ Toto je jen jedna z tisíců reakcí účastníků kurzu. Přitom oblek má řadu účinků i dlouho po jeho svléknutí. Najednou si pracovníci uvědomí, že jdou bez problémů do schodů, nají se a přitom vidí, co mají na talíři, nikdo jim nemusí pomáhat na toaletu nebo s hygienou. „Oblek jsem měla na sobě necelou hodinu. Jsem terénní pečovatelkou a po zkušenosti se zátěží, omezeností pohybu a ztrátou smyslů jsem pochopila, proč je to u některých našich klientů tak na štiřou s čistotou a úklidem domácnos-

Gerontoobleku

Proměny stáří a Demence v obrazech

Na vlastní kůži v roli seniora

ti nebo pravidelnou očistou. Rozhodně musíme seniory, o které pečujeme, více chápat, respektovat, ale i tolerovat. Co se týká mě osobně, rozhodně zpomalím a budu více trpělivá.“ Toto je reakce pečovatelské Ivetky z Prachatic.

Vlastní zkušenost je prostředek k pochopení a větší znalosti individuálních potřeb uživatelů služeb. Gerontooblek pomůže prostřednictvím (nejen) stařeckého pohybu zohlednit životní situaci a stav seniora nebo osoby se zdravotním znevýhodněním. Jde o jedinečnou možnost poznání stavu těla opotřebovaného věkem, nemocí či úrazem a skrze prožitou zkušenost poskytnout více porozumění a pochopení.

Kurzem *Proměny stáří a gerontooblek* prošli na sklonku roku i pracovnice Domova pro seniory a pečovatelské služby Česká Kamenice. Vrchní sestra, paní Marcela, jej vyhodnotila následovně: „Přednáška s možností vyzkoušet si gerontooblek byla výborně vedená. Mám ráda civilnější podání seminářů, což se v tomto případě i podařilo. Samotné vyzkoušení si obleku mi přineslo osobní poznatek, že bych měla být ještě více trpělivá ke starším lidem, a to nejen v práci, ale například i k mé 87leté tchýni.“ Tato slova doplnila její kolegyně Iva: „Vyzkoušet si gerontooblek pro mě bylo vážně zajímavé. Cítila jsem se v něm velmi sama, ponížena, plná studu. Taktéž jsem cítila

výrazné omezení v pohybu.“ Při každém kurzu se éterem nesou podobná vyjádření pocitů a vlastní zkušenosti – samota, úzkost, dušnost, nemotornost, nesoběstačnost a pocit nedostatku důstojnosti.

Přestože se může zdát, že při tomto kurzu vládnou silné emoce, je prostor i na legraci a vzájemnou zpětnou vazbu. „Díky, že si mi utřela nos,“ nebo „Poprvé jsem jela na invalidním vozíku, kdyby mně ostatní nepomohli, tak skončím někde sama a v zapomnění.“ Na dotaz, jak na ně působily téměř dvacetikilové zátky a kloubní ortézy, pečovatelské často vtipkují, že se cítí stejně jako po 12hodinové směně. Osobní prožitek je nenahraditelný.

Institut vzdělávání APSS ČR přišel prostřednictvím tohoto kurzu na trh vzdělávání v oblasti sociálních služeb a zdravotnictví s něčím netradičním, inovativním a ojedinělým. Kurz je bohatý nejen na prožitek, ale i na odborné znalosti.

Dalším akreditovaným kurzem, se kterým Institut přichází, je *Demence v obrazech*. „Doposud jsme zrealizovali pět pilotních kurzů. Reakce účastníků jsou zatím velmi pozitivní. Kurz je totiž složen jak z teoretické části, tak především z té praktické. K tomu využíváme videa natočená k nejčastějším každodenním situacím, se kterými se pracovníci v sociálních službách potýkají. Při kurzu se naučí, případně si připomenou, jak komunikovat s osobou trpící demencí, jak na ni reagovat a poskytovat jí kvalitní sociální službu. Výklad lektorů hodnotí účastníci nejen jako profesionální, ale především povzbudivý v jejich náročné práci,“ uvedla Alice Švehlová. „Utvrдила jsem se v tom, že svoji práci dělám dobře, ale musím zpomalit a někdy volit jiné formy komunikace s našimi klienty. Uvědomila jsem si, že musíme naše seniory s demencí více respektovat,“ toto je jedna z mnoha reakcí prvních účastníků kurzu *Demence v obrazech*. „Reálné příklady doprovázené videi a komentářem lektorky jsou velmi vhodnou formou pro vzdělávání v sociálních službách. Nejen že jsem se hodně dozvěděla z praxe, ale také jsem si při kurzu odpočinula a načerpala mnoho motivace do další práce,“ zní další reakce účastnice vzdělávání v Brně. ■

Fotografie z natáčení videa pro kurz Demence v obrazech

Centrum sociálnych služieb TAU

získalo ocenenie na Medzinárodnom turnaji v klasickej a integrovanej boccii Prometeus Barborkowy

Vítazné družstvo CSS TAU Turie

Boccia je šport určený najmä pre ľudí s najťažšími formami zdravotného postihnutia, ktorí sú odkázaní na mechanický alebo elektrický vozík. Boccia umožňuje zažiť naozajstné športové súťaženie ľuďom, ktorí sa žiadnemu inému športu venovať nemôžu. Je to paraolympijský šport, pre ktorý platia medzinárodné pravidlá pod záštitou Medzinárodnej športovej federácie boccie (angl. Boccia International Sports Federation) – BISFed. Od roku 1984 sa zaraďuje medzi paralympijské disciplíny. Medzi olympijskými disciplínami nemá ekvivalent.

■ **Text: Ing. Elena Bohdalová,**
riaditeľka Centrum sociálnych
služieb TAU Turie
Foto: Archív ZPSS v SR

Centrum sociálnych služieb TAU sa venuje zdravotne znevýhodneným ženám. Boccia sa už 2. rok stala ich záľubou. V roku 2014 sa aktívne zúčastňovali tréningov pod vedením trénera Mgr. Ondreja Baštáka Ďurána v telocvični v obci Turie. Zároveň sa stretávali a súťažili s ľuďmi s muskulárnou dystrofiou a ľuďmi s inými druhmi postihnutia, ktorí sú organizovaní v Klube OMD Farfalletta Žilina a aktívne hrávajú boccia.

Dňa 13. 12. 2014 sa v telocvični Základnej školy s Materskou školou M. Kopernika v poľskom mestečku Hutki blízko Čenstochovej uskutočnil Medzinárodný turnaj v klasickej a integrovanej boccii Prometeus Barborkowy, ktorý zorganizovalo Združenie telesne postihnutých ľudí, ich rodín a priateľov Prometeus. Slovenská výprava pozostávala zo 16 členov, ktorých súčasťou boli i dva tímy hráčov v integrovanej boccii z Centra sociálnych služieb TAU Turie: tím Slowacja 1: Lubomíra Niklová, Romana Zaslavo-

vá, Barbora Matejčíková a tím Slowacja 2: Emília Ďungelová, Zuzana Hojová, Jana Jančígová. Turnaja sa zúčastnil aj Ondrej Bašták Ďurán, ktorý zabezpečoval komunikáciu s poľskou stranou. Slovenskí hráči na tomto turnaji dosiahli vynikajúce výsledky, keď si so sebou odniesli jednu zlatú a dve strieborné medaily.

Striebro v kategórii integrovaná boccia tímov získali ženy z CSS TAU Turie hrajúce v tíme Slowacja 1. Bol to ich prvý medzinárodný turnaj v boccii a zvíťazili v silnej konkurencii 17-tich tímov. Hráčky CSS TAU Turie sa zúčastňujú tréningov boccie, ktoré organizuje Klub OMD Farfalletta Žilina v Turí a trénujú aj samostatne v priestoroch svojho zariadenia. Že trénujú poctivo a že im tréningy prospievajú, dokazuje aj ich výsledok na tomto turnaji. Vďaka boccii môžu získať nové skúsenosti, stretnúť sa s inými ľuďmi, zažiť atmosféru súťaženia a presvedčiť sa i iných o svojich hráčskych kvalitách.

Zväz poskytovateľov
sociálnych služieb v SR

IRESOFT®
komplexní řešení & podpora

Ľudskosť v nás – spomienka na obdobie adventu

■ **Text: Ing. Iveta Ďurišová**

Foto: Archív ZPSS v SR

Nový rok 2015 je už v plnom prúde. Opäť sa vraciame k bežným aktivitám, stereotypom, prípadne pracujeme a vymýšľame nové plány, dávame si predsavzatia...

Čas, ktorý venujeme svojim blízkym, je na nezaplatenie a človeka proste naplnia pocit užitočnosti, prospešnosti a vzájomnej spolupatričnosti. Toto všetko v nás evokovalo aj čas adventu a príprava na vianočné sviatky 2014. Každý z nás už „išiel na doraz“. Ale keď to je potrebné, rezervy sa vždy nájdu. V tomto predvianočnom kolotoči nás milo spomalil a svojou návštevou potešil predseda Žilinského samosprávneho kraja Ing. Juraj Blanár. Každý rok si vo svojom nabitom programe nájde čas navštíviť niekoľko sociálnych zariadení v rámci svojho kraja. Tento raz to boli zariadenia v Žiline (Zariadenie pre seniorov Harmónia, Zariadenie pre deti a dospelých Synómia a Domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie Straník). Klienti na Straníku ho nedočkavo čakali a pripravili si aj niekoľko kolied, na záver spoločne zaspievali pieseň „Tichá noc“. Pán predseda nás obdaroval nielen drobnými darčekom, ale najmä svojou prítomnosťou a skutočným záujmom o osudy a spomienky na Vianoce jednotlivých klientov. Toto je skutočná ľudskosť a empatia so sociálne odkázaným človekom. Takýchto ľudí potrebujeme. Veľká vďaka.

Ing. Juraj Blanár v DSS Straník

INZERCE

Nakupujte odbornou literatúru, DVD a ďalšie produkty
v **e-shopu APSS ČR!**

www.apsscr.cz | menu „Nabízíme“

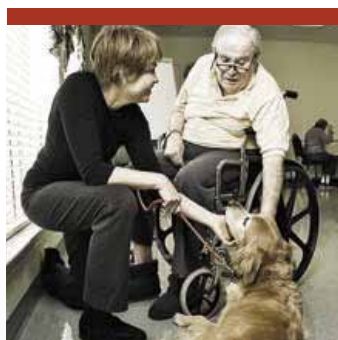
Ukázka z nabídky

**Pečovatelská služba
v České republice**
Kolektiv autorů, APSS ČR

**Individuální plánování a role klíčového
pracovníka v sociálních službách**
Kolektiv autorů, APSS ČR

Vztah člověka a zvířat
Využití zvířat ve švýcarských
pobytových zařízeních sociálních služeb

Dr. Markus Leser

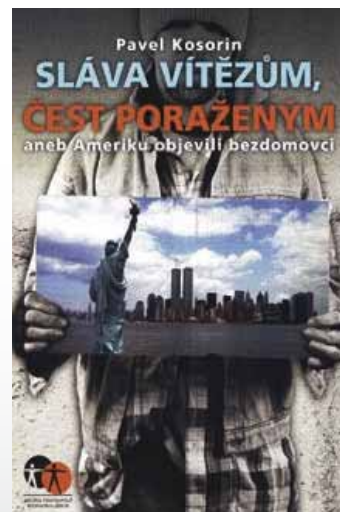
ČESKÉ REPUBLIKY

Dr. Markus Leser

ČESKÉ REPUBLIKY

**Vztah člověka
a zvířat**
Dr. Markus Leser

**Sláva vítězům,
čest poraženým**
Pavel Kosorin

Velká znevýhodnění a malé výhody jednoho zdravotního postižení

1. část

Skutečné problémy lidí se zdravotním postižením mohou unikat představám nepostižených lidí a mohou být skryty pod odbornými pojmy nebo zpolitizovanými požadavky na finanční podporu. Jelikož jsem nevidomý, budu psát o znevýhodněních lidí s těžkým zrakovým postižením, tedy zjednodušeně řečeno o nevidomých. Zdravotní postižení může svému nositeli přinášet i určité výhody, ale vzhledem k jejich odlišné povaze budou předmětem druhého článku. Jaká znevýhodnění tedy člověku způsobuje slepota? Nabízím odpověď v devíti bodech obsahujících souhrnné pojmenování určitého okruhu znevýhodnění, popis jeho podstaty a alespoň dva příklady. Bylo by příjemné ke každému znevýhodnění připojit jedno spolehlivé vše řešící opatření, ale taková neexistují. Proto jsem ke každému znevýhodnění připojil alespoň jeden návrh pro práci s nevidomými v zařízeních poskytujících sociální služby.

■ **Text:** Ing. Miroslav Michálek,
předseda a výkonný ředitel sdružení
Okamžik, www.okamzik.cz
Foto: Fotky & Foto

➤ 1. Velká redukce životních možností

PODSTATA: Nevidomý člověk má nesrovnatelně méně životních možností oproti vidícímu člověku, ať už jde o vzdělání, zájmy, práci, volbu partnera, místa pobytu a všechny základní životní charakteristiky.

PŘÍKLADY: Kdyby někdo v katalogu zaměstnání dokázal sečíst profese skutečně vykonávané nevidomými, nepochybně by zjistil, že se z celkového počtu jedná jen o velmi malé procento. Další závažnou otázkou je, kolik vidících lidí by nemělo problém s navázáním vztahu s nevidomým nebo kolik rodičů by souhlasilo se sňatkem své jediné dcery s nevidomým mužem. Pro mnohé nevidomé je otázkou, zda mít děti a jak se o ně starat.

NÁVRH: Najděte dobrovolníka, který pracuje v profesi, ve které by rád pracoval nevidomý. Mohl by to být základ pro jejich společný volný čas.

➤ 2. Komplikace v naplňování běžných každodenních potřeb

PODSTATA: Nevidomý musí nespočet běžných každodenních činností vykonávat náročnějšími alternativními způsoby a musí překonávat množství i nebezpečných překážek.

PŘÍKLADY: Vzbudíte se, otevřete oči a jdete, vaříte, jíte, oblékáte se, jedete, pracujete, bavíte se. Nevidomý něco z toho dělá stejně jako vy, něco dělat vůbec nemůže a něco dělá pomocí speciálních postupů a pomůcek. Musí se nové postupy naučit, pamatovat si mnoho věcí, být mnohem více soustředěn. Třeba při odchodu z bytu zjistíte, že nemáte klíče. Rychle se tedy zdálky podíváte na pár míst, kde by mohly být. Nevidomý ale musí promyslet, kde by mohly být, a potom všechna místa obejít a ohmatat. Vy se podíváte na stůl ode dveří, nevidomý musí ke stolu přijít a opatrně ho prohlédnout hmatem, aby něco nesrazil.

NÁVRH: Zkuste se poslepu obléknout, najíst a pohybovat se po bytě, ven nechoďte. Prohloubí to vaši empatii. Povzbuďte nevidomého, aby se s instruktorem naučil chodit s bílou holí tam, kam by rád chodil sám. Pomozte mu v nabídce kompenzačních pomůcek najít tu, která mu usnadní život.

➤ 3. Trvalý nedostatek informací

PODSTATA: Nevidomí lidé jsou ochuzeni přibližně o 90 % informací přicházejících z našich smyslů do mozku. Jedná se o vědomé i podprahově přijímané informace zvenku. Každý nevidomý tedy je ve velkém informačním deficitu, mnoho toho prostě neví a nikdy se nedozví, ačkoliv si to nemusí uvědomovat.

PŘÍKLADY: Vejdete do místnosti a ihned víte, jak je uspořádána, co a kdo je uvnitř, co má na sobě a mnoho dalších detailů. Nevidomý sluchem a čichem získá jen několik informací, může je obohatit hmatem, ale bude oproti vám mít ve své mysli jen nepatrný zlomek toho, co vám odhalil zrak. Podíváte se na monitor počítače a v podstatě ihned víte, kde je vámi hledaná informace. Nevidomý musí obrazovku prohlížet řádek po řádku nebo ji vyhledat speciálním postupem. Pokud je vyjádřena graficky, je mu nedostupná.

NÁVRH: Popisujte po dohodě s klientem to, co chce. Motivujte nevidomého k používání PC, seznamte ho s knihovnami www.kdd.cz a www.ktn.cz. Najděte nevidomému dobrovolníka pro předčítání knih nebo časopisů.

➤ 4. Důsledky závislosti na cizí pomoci

PODSTATA: Pomoc otevírá nevidomému nové možnosti, ale závislost na ní nemusí být příjemná. Pomoc klade také na závislou osobu nemalé požadavky, může být poskytována nekvalitně, přinášet konflikty, být ponižující. Často znamená omezení soukromí a spontánnosti.

PŘÍKLADY: Nevidomý si musí potřebnou pomoc naplánovat a vykomunikovat, počítat s vlastnostmi a zájmy pomáhající osoby, řešit střety rolí např. při rozhodování o osobních věcech. Nemůže jít na pochůzku s průvodcem kdykoliv, ale po vzájemné dohodě. Nevidomí musí spoléhat na poctivost těch, kteří manipulují s jejich penězi.

NÁVRH: Položte si otázku, jestli by vám byla vámi poskytovaná pomoc příjemná, resp. jak by měla vypadat, aby příjemná byla. Proberte tutéž citlivou otázku s klientem a ve spolupráci s nezávislým externím odborníkem.

» 5. Nesprávné přístupy, infantilizace, degradace...

PODSTATA: Mnozí lidé s nevidomými jednají jako s dětmi, jako s neslyšícími nebo mentálně postiženými. Někteří lidé mají hluboce zakořeněný postoj k zdravotně postiženému člověku jako k člověku či občanovi nižší kategorie.

PŘÍKLADY: Někteří lidé nevidomým tykají nebo na ně mluví příliš hlasitě, jako by neslyšeli. Neinformovaní lidé mají sklon jednat za nevidomé, jako by tito nebyli schopni se sami rozhodnout („to bude pro něj nejlepší“, „posadte ho sem“). Ve zdravotnických zařízeních se stále stává, že se lékař obrací na průvodce místo na nevidomé („tak co ho bolí?“). Někteří lidé předpokládají vděčnost nevidomých za jakoukoliv pomoc.

NÁVRH: Objednejte si seminář o praktické pomoci a bezproblémové komunikaci s nevidomými zaměřený na tuto cílovou skupinu a vedený zkušeným lektorem.

» 6. Ochuzení o vizuální zdroj pozitivních emocí

PODSTATA: Znevýhodněním je absence radosti a pocitů krásna z vizuálních vjemů. Z toho plynoucí úbytek pozitivní energie se nedá změřit, proto zůstává mimo pozornost.

PŘÍKLADY: Vidící muž odchází do práce po hádce s partnerkou, myslí na nepříjemnosti, které ho tam čekají, ale venku na ulici se na něj usměje dítě, uvidí rozkvetlý záhon, spatří krásnou ženu – a špatná nálada je pryč. Takto působí vizuální životabudiče zdarma poskytované všem, kdo vidí. Ne všichni vidící si jich vždy povšimnou, ale každému v nějaké míře pomáhají žít.

NÁVRH: Pomozte nevidomému při hledání a uskutečňování jeho koníčků. Pohlédněte se po zájmových aktivitách různých organizací. Sledování televize částečně nahradí rádio nebo audioknihy.

» 7. Narušení komunikace a mezilidských vztahů

PODSTATA: Absence zrakového kontaktu, nefunkčnost neverbální komunikace, zhoršená orientace ve skupinovém rozhovoru, informační deficit a závislost na pomoci – to vše narušuje komunikaci a mezilidské vztahy a může vést k psychickým problémům i k rozpadu rodin.

Mnozí lidé s nevidomými jednají jako s dětmi, jako s neslyšícími nebo mentálně postiženými.

PŘÍKLADY: Nevidící je zátěží pro okolí. V rodině to může znamenat jak „odsunutí“ postiženého člena rodiny na její okraj, tak naopak předsunutí jeho potřeb před ostatní a na jejich úkor. Náhlá ztráta zraku u dospělého někdy znamená ztrátu partnera či partnerky. Někdy je nevidomý plně „okupován“ svým vidícím partnerem a jindy to je přesně naopak. Někdy by se dokonce dalo mluvit o „dětské práci“, pokud se dítě stává víceméně stálým asistentem svého nevidícího rodiče. V pracovním prostředí mohou nastávat střety rolí, např. když nevidomý nadřízený využívá pomoc vidícího podřízeného a stává se do určité míry na něm závislý, ačkoliv ho řídí.

NÁVRH: Zamyslete se, jestli s nevidomým člověkem jednáte stejně, jako kdyby viděl a jako jednáte s ostatními lidmi. Pokud ne, jsou rozdíly v jednání opravdu potřebné kvůli kompenzaci jeho postižení?

» 8. Nepřímé důsledky na zdraví a délku života

PODSTATA: Slepota omezuje možnosti přirozeného pohybu, u samostatně žijících nevidomých může vést k jednostranné stravě, nadměrně zatěžuje sluch, paměť a mysl. To vše může vyvolávat nepřiměřenou zátěž a mít dopady na zdraví.

PŘÍKLADY: Vidící dítě radostně pobíhá a skáče, nevidomé dítě se k tomu musí propracovávat za vydatné cizí podpory. Jako dospělí vidící lidé se možná rádi projedete, pro nevidomého to však znamená práci holí navíc a odrazující nejistotu. Nejspíš žádný nevidomý nepůjde sám do hustého lesa. Řada nevidomých se vyhýbá návštěvě toalet v neznámém prostředí a raději zadržuje své přirozené potřeby atd. Slepota vede také k různě závažným úrazům, někdy i smrtelným. Pravděpodobně ještě nikdo nezpracoval statistiku o nadváze, nemocnosti a délce života lidí od narození nevidomých, ačkoliv se jedná o závažné problémy. Samostatnou kapitolou jsou obtěžující klamné zrakové vjemy, péče o oči, protézy a pomůcky.

NÁVRH: Mnozí nevidomí se zapojují do turistických oddílů, někteří chodí

do posiloven nebo cvičí doma. Nešlo by to s vaší pomocí zařadit?

» 9. Vyčleňování z celku a zařazování do vyloučené skupiny

PODSTATA: Nevidomí jsou někdy vnímáni jako odlišná skupina lidí se stejnými vlastnostmi a potřebami. Jde vlastně o stigmatizaci nebo spíše o „ocejšování“. Instrukce je někdy zjednodušeně vnímají jako jednu konzistentní skupinu.

PŘÍKLADY: Nedávno mi primář jedné špičkové kliniky řekl: „Vyřídte to tam, kde ty všechny nevidomé máte,“ jako kdyby všichni nevidomí žili někde pod jednou střechou. Jindy mě kdosi tahal za rukáv se slovy: „Pojďte, támhle je váš kamarád,“ ačkoliv tam byl jen jiný nevidomý. Mnozí lidé nás stále strkají do jednoho pytle s nálepkou slepci a podvědomě nám přiřazují nežádoucí vlastnosti – utrápenost, neschopnost, obtížnost... Instrukce někdy vše řeší s jedním zástupcem za všechny, což pro neorganizovanou většinu anebo pro ostatní organizace nemusí být dobré řešení.

NÁVRH: Vymyslete, jak by se nevidomý mohl třeba i netradičně zapojit do akce, na kterou jste ho dříve nezvali.

Jednotlivá znevýhodnění mohou být jinak definována a uspořádána a každého nevidomého se týkají jinak. Ale žádný nevidomý se jim v běžném životě nevyhne, i když se s nimi dobře vypořádává a prožívá spokojený život. Aby spokojeně žijících nevidomých lidí bylo co nejvíce, je zapotřebí lidská solidarita i profesionální práce. Každé znevýhodnění by si proto zasloužilo detailnější zpracování, možná i samostatný výzkum, a určitě zamyšlení všech, kteří jakkoliv ovlivňují kvalitu života lidí s těžkým zrakovým postižením.

Hodnocení zam

V prvním dílu mého zamyšlení nad tématem hodnocení jsme se zastavili u jeho historie. Druhou část jsem věnoval motivaci – pojďme se podívat, jak jsou v současné době motivováni zaměstnanci v sociálních službách.

■ **Text: Mgr. Jakub Žákavec, MBA**

➤ Třídy a stupně

Nejčastější systém platového odměňování je dle zařazení do třídy a stupně. Pro zařazení do příslušné platové třídy je nutné splňovat potřebné vzdělání. Jsou ale možné výjimky stanovené nařízením vlády: umožňuje-li například zvláštní právní předpis nižší vzdělání pro výkon práce nebo zaměstnanec dlouhodobou činnost v příslušném oboru prokázal schopnost výkonu požadované práce a je starší 50 let nebo zaměstnanec zahájil studium v tomto oboru. Zaměstnavatel zařadí zaměstnance do platového stupně příslušné platové třídy podle započitatelné praxe a podle míry jejího zápočtu: v plném rozsahu započte zaměstnanci dobu praxe v oboru požadované práce a v rozsahu nejvýše dvou třetin mu započte dobu jiné praxe, a to v závislosti na míře její využitelnosti pro výkon požadované práce.

V mnoha organizacích, především ve státním sektoru, je tento systém využíván. Mnoho zaměstnanců považuje tento systém za slušný a spravedlivý. Má to několik důvodů: Mnoho zaměstnanců, a to i v managementu organizace, dosud neslyšelo nebo neuvažovalo o tom, že by mohl existovat i jiný způsob finančního hodnocení. „Musíme se držet předpisů, takhle jsme to dělali vždycky, nechceme nic měnit.“ To jsou věty, které mnohdy slyším z úst ředitelů jednotlivých zařízení. Dalším důvodem je fakt, že systém odměňování na základě délky zaměstnání nikoho nepreferuje. „Pocítuje se, že vazba peněžní odměny spíše na délku zaměstnání na daném pracovním místě než na výkon nebo schopnosti eliminuje stranické nebo špatné posuzování lidí, ke kterému mají manažeři sklon.“¹

¹ Armstrong, Michael. *Odměňování pracovníků*, s. 302. Praha: GRADA, 2009.

Diagram č. 1

Organizace tedy často považují tento systém za spravedlivý, protože není závislý na nesprávných úsudcích hodnotitelů.

Zavedení a udržování tohoto systému nepotřebuje téměř žádný časově náročný zásah ani ze strany managementu, ani ze strany řadových zaměstnanců. Zkrátka je pohodlný. Ovšem například ve Velké Británii „zákony týkající se diskriminace na základě věku umožňují plat závislejší na délce zaměstnání pouze v maximální délce prvních pěti let.“²

Tento systém odměňování je spravedlivý a aplikovatelný za předpokladu, že zvyšující se délka zaměstnání je přímo úměrná rostoucímu, resp. zlepšujícímu se výkonu práce. Převedení do praxe v domově pro seniory: zaměstnanec, který je zaměstnán po dobu 30 let, by tedy měl mít lepší vztah k obyvatelům domova a vyšší odborné znalosti než ten, kdo je zaměstnaný kratší dobu. Je tomu skutečně tak? Položme si společně s Armstrongem otázku: „Je spravedlivé platit špatné pracovníky lépe než dobré jen proto, že jsou zaměstnání déle?“³ Takto jsou lidé vlastně hodnoceni za to, že chodí do práce, za to, že tu jsou. Nikoli za svůj výkon.

² Armstrong, Michael. *Odměňování pracovníků*, s. 246. Praha: GRADA, 2009.

³ Armstrong, Michael. *Odměňování pracovníků*, s. 303. Praha: GRADA, 2009.

Ztratit výborné zaměstnance je hřích. Jak říká Welch: „Milujte je, objímejte je, líbejte je, neztrácejte je!“⁴

Systém vytvořený na základě délky zaměstnání nemotivuje zaměstnance k lepšímu výkonu. Na druhou stranu je ke všem stejně „spravedlivý“. Ve většině organizací je využíván i proto, že je nejméně náročný na zavedení, udržování a administraci.

Tento způsob hodnocení fungoval ve většině společností v šedesátých letech minulého století. „V 60., 70. i 80. letech odměňovala většina společností zkušenosti, nikoliv skutečný výkon a vytvořila tak u většiny pracovníků pocit jistého nároku. Pracovníci si přivlastnili svá pracovní místa.“⁵

➤ Osobní ohodnocení

„Při každé volbě dáváte v sázku život, který jste do té doby vedli; s každým novým rozhodnutím o něj přicházíte.“⁶ Z tohoto citátu je patrné, že změna v systému hodnocení není nikdy jednoduchá a snadná.

⁴ Welch, Jack. *Rovnou k věci*, s. 187.

Praha: PRAGMA, 2001.

⁵ Branham, Leigh. *7 skrytých důvodů, proč zaměstnanci odcházejí z firem*, s. 139.

Praha: GRADA, 2009.

⁶ BACH, Richard. *Iluze*. Praha: SYNERGIE, 1996.

ěstnanců

2. část

Studie opakovaně ukazují, že při určité úrovni variabilních odměn jsou zaměstnanci skutečně ochotni začít usilovat o dosažení vyšších cílů. Někteří experti tvrdí, že touto úrovní je 10–12 procent nad základní plat, což je podstatně více než 7,5 procent nabízených většinou společností.⁷

Oproti předešlému systému již systém osobního ohodnocení rozlišuje, kdo pracuje lépe a kdo hůře. Umožňuje zaměstnancům, aby se podíleli na dobrém jménu organizace. Zvyšuje částečně i motivovanost, oddanost a angažovanost pracovníků. Poskytuje odměny za dosud vykonanou práci a stimuluje jednotlivce k tomu, aby i v budoucnu pracovali lépe. Funguje jako pobídka k tomu, aby budoucí úroveň výkonu byla vyšší. Částečně tak zajišťuje i vyšší konkurenceschopnost: přitahuje kvalitnější zaměstnance.

„Neexistuje emotivnější téma než výše odměny, kterou zaměstnanci za svou práci dostávají.“⁸

Existují ale i argumenty, které hovoří proti systému osobního ohodnocení. Peníze jsou komoditou, proto nemohou odlišit nabídku zaměstnání jedné společnosti od druhé. Tím, co odlišuje, jsou nehmotné složky odměny.⁹ Graham však podceňuje Murphyho zákon: Od té doby, co byly vynalezeny peníze, je zcela nevhodné vyjadřovat díky slovy.

Jak uvádí Milan Nerud: „Jedním z nejčastějších hitů v souvislosti s hodnocením je otázka, zda spojit hodnocení s výstupem do mezd. Osobně jsem zastáncem oddělování těchto dvou složek řízení, protože hodnocení má za cíl stanovení plánu rozvoje. Je tedy nástrojem pro podporu budoucnosti. Zatímco mzda je motivační složkou, která nemá tolik vypovídající schopnost jako ústní hodnocení. Často bývá ve firmách dělení mezd svázáno s různými hladinami dosažených výsledků. Je to stejné jako můj postoj vůči školnímu známkování. Nemůže mít takovou vypovídací schopnost jako slovní hodnocení. I tato část diskuse zůstala nakonec otevřená. Je zřejmé, že řady manažerů jsou ve svém pohledu často jasně vyprofilovány na obou stranách a jen těžko mění svůj postoj.“¹⁰ V tomto

názoru je velice důležitá myšlenka. Zaměstnance nelze hodnotit čísly, známkami. Proto je třeba, aby za každou stupnici bylo ještě slovní hodnocení. V tomto případě bychom splnili požadavky Neruda. Pro lepší znázornění viz diagram č. 1.

» Zavádění hodnocení

Rád bych se s vámi podělil o několik příkladů z praxe při zavádění nových systémů hodnocení:

V jedné organizaci se zavedení nového hodnocení časově krylo s celkovým zvýšením finančních prostředků na mzdy. U všech pracovníků došlo tedy k navýšení platů, což vyvolalo pozitivní efekt. Později se ale ukázalo, že toto řešení působilo spíše kontraproduktivně. Při dalších opakovaných hodnoceních totiž zaměstnanci vždy čekali, že zase dostanou přidáno. Po zpracování hodnocení bylo zjištěno, že jen velmi málo zaměstnanců je vedoucími hodnoceno objektivně. Někteří shledali své podřízené nadprůměrnými, v jiném oddělení by se na první pohled mohlo zdát, že by měl vedoucí všechny své podřízené vyměnit.

Radikální způsob řešení „20 – 70 – 10“ ve firmě GE nám může odhalit příčiny (viz diagram č. 2). »»» 22

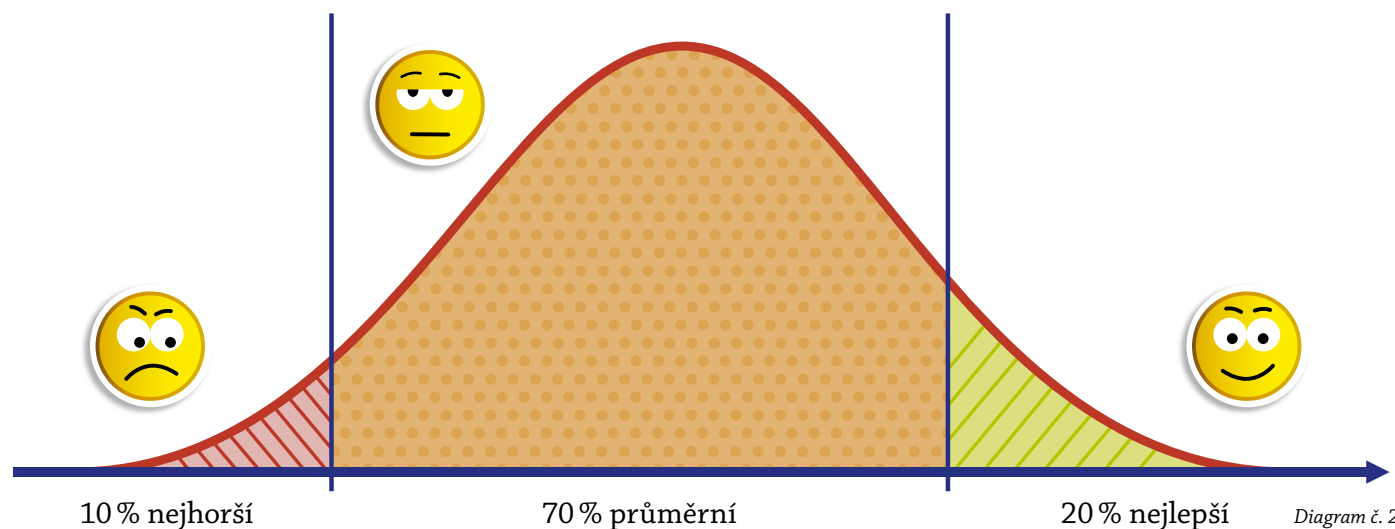
⁷ Kerr Steven, *Risky Business: The New Pay Game*. FORTUNE. 22. 7. 1996.

⁸ Branham, Leigh. 7 skrytých důvodů, proč zaměstnanci odcházejí z firem, s. 138. Praha: GRADA, 2009.

⁹ Graham Michael Denis, *Creating a Total Rewards Strategy: A Toolkit for Designing Business – Based Plans*. New York: AMA-COM, 2002.

¹⁰ Nerud Milan, <http://www.marketingovenoviny.cz>, 2. 2. 2005, sekce Management

Gaussova křivka nuceného hodnocení

Hodnocení zaměstnanců

2. část

21 <<<<

Tento systém spočíval v tom, že manažer ve svém podniku musel ze svých zaměstnanců vybrat 20 % nejlepších, 70 % průměrných a 10 % nejhorších. Oněch deset procent pak následně zpravidla opouštělo podnik. Po několika letech mělo s tímto systémem mnoho manažerů GE problém. „Sahají ke všem hrám a zdůvodněním, jen aby se vyhnuli identifikaci své nejhorší desetin.“¹¹ Žádný vedoucí nedělá rád tvrdá rozhodnutí. Nerad hodnotí a otevírá negativní stránky výkonu zaměstnance. Ve výše uvedeném systému Jacka Welche byli manažeri oněch 10 % nejhorších nuceni vybrat.

Z výše uvedeného vyplývá, že je třeba kontrolovat, zda je hodnocení objektivní. Je asi docela komplikované aplikovat systém hodnocení GE v sociálních službách. Bylo by ale přínosné zkontrolovat sta-

¹¹ Welch, Jack.: *Rovnou k věci*, s. 187. Praha: PRAGMA, 2001

Systém vytvořený na základě délky zaměstnání nemotivuje zaměstnance k lepšímu výkonu.

tistiku jednotlivých oddělení konkrétního zařízení sociálních služeb, zda se alespoň blíží Welchově křivce vitality. Zkontrolovat, zda zaměstnanci nejsou hodnoceni mírně, nebo naopak moc přísně.

Systém pravidelných odchodů 10 % zaměstnanců by mohl lehce odporovat poslání jednotlivých zařízení sociálních služeb. Pokud chceme například vybu-

dovat domov pro seniory, který by se co nejvíce podobal tomu pravému domovu, není možné připustit tak vysokou fluktuaci zaměstnanců. Nicméně bychom se měli zamyslet nad Welchovým výrokem: „Někteří považují zbavování se nejhorších 10 procent pracovníků za kruté nebo brutální. Není to tak, ve skutečnosti jde o přesný opak. Já za brutální postup považuji ten, který číší 'falešnou laskavostí', postup, kdy šéf kolem sebe udržuje lidi, kteří nerostou a nebudou prosperovat. Není nic krutějšího, než čekat a říct to lidem v pozdějším období jejich kariéry, kdy jsou často jejich pracovní možnosti omezeny a kdy dávají děti na vysoké školy nebo platí velké hypotéky.“¹²

O přednostech osobního hodnocení, pochvalách a dalších zkušenostech s hodnotícími systémy se dozvíte v dalším pokračování. ■

¹² Welch, Jack.: *Rovnou k věci*, s. 188. Praha: PRAGMA, 2001

PR MPSV

Tlumočení pro osoby se sluchovým postižením a hluchoslepé v nové typologii sociálních služeb

Zprostředkování komunikace mezi osobami s různým sluchovým postižením, hluchoslepými a většinou společností patří mezi důležité sociální služby. Umožňuje jim zajistit kontakt v každodenních situacích, například u lékaře, na úřadě či v zaměstnání, ale také v nepříznivých sociálních situacích a současně zvyšuje informovanost a všeobecný přehled těchto lidí při překladech různých dokumentů a mluvené řeči. Pro připravovanou novou typologii sociálních služeb, která by měla nahradit současné členění i obsah sociálních činností, jsou nyní navrženy dvě varianty této služby.

Tlumočení jako samostatný druh sociální služby

První variantou, která vyplynula z návrhů ze setkání tlumočnicků v listopadu 2014, je vytvoření zcela samostatné sociální služby „Tlumočení a zprostředkování komunikace pro osoby se sluchovým postižením a hluchoslepé“. Vychází z faktu, že tlumočení je specifický druh sociální služby. Nezabývá se péčí, radami ani preventivní činností. Má za cíl pouze co nejpřesněji tlumočit sdělení mezi jazykově jinak vybavenými osobami a tak nahradit nedostateč-

nou schopnost komunikovat. Je podporou osob, které chtějí samostatně jednat.

Pro samostatnou kategorii v rámci nových druhů sociálních služeb mluví i fakt, že tato služba může být jedinou, kterou bude tato skupina zdravotně postižených osob využívat celý život, nebo ji budou potřebovat pro sjednávání dalších sociálních služeb. Přestože neslyšící může tuto službu potřebovat celý život, nelze jej hodnotit jako závislého v negativním smyslu, že by bylo potřeba to změnit. Jde jen o odlišný způsob komunikace.

Tlumočení jako součást služeb sociální prevence

Druhá varianta představuje zařazení tlumočnických služeb do nově vznikající „Kontaktní a aktivizační služby sociální prevence“. Podstatou této služby je napomoci stabilizovat sociální situaci osoby a podporovat ji v rozvoji kompetencí, schopností a dovedností, které by vedly k řešení nepříznivé sociální situace. Tlumočníky by pak bylo možné chápat tak, že podporují danou osobu v samostatnosti, a tím i v začlenění do běžného sociálního prostředí.

První varianta této sociální služby by

měla zahrnovat tyto základní činnosti - tlumočení českého znakového jazyka a znakové češtiny, vizualizaci mluvené češtiny zvýrazněnou artikulací, přepis mluvené řeči a tlumočení pomocí komunikačních systémů hluchoslepých osob (Lormova abeceda - daktylografika, Braillovo písmo s využitím taktilní formy, taktilní odezírání, vibrační metoda Tadoma). U druhé varianty by bylo základní činností „zprostředkování kontaktu se společenským prostředím“ a jednotlivé úkony by odpovídaly základním činnostem u první varianty.

Nová profese - tlumočnick českého znakového jazyka

V souvislosti s hledáním nejhodnější formy sociální služby pro obor „tlumočení“ se připravuje i podrobnější popis této profese. V současné době se již pracuje na popisu profese „tlumočnick českého znakového jazyka“, která bude součástí Národní soustavy povolání (NSP) a Národní soustavy kvalifikací (NSK). Dále se uvažuje o zavedení profese „přepisovatel mluvené češtiny“ a její začlenění do NSP a NSK a zavedení tzv. „prostředníka komunikace“, který by mohl být zahrnut do okruhu pracovníků v sociálních službách.

MoliCare Premium Super Plus

– vhodný pomocník při úniku moči hlavně na noc

Klienti ve vyšším věku se velmi často potýkají s těžkým únikem moči neboli inkontinencí. Pokud k samovolnému úniku moči dochází, je alfou a omegou používat optimální absorpční pomůcky, které pomohou zvládnout nepříjemnosti s únikem moči spojené. Zvláště na noc je potřeba používat velmi savé pomůcky, aby nedošlo k jejich protečení a tím pádem znečištění ložního prádla a postele.

Pokud má obecně absorpční pomůcka poskytovat svému uživateli pohodlí a zároveň také potřebnou ochranu, měla by splňovat několik základních kritérií.

Zprvé musí být pohodlná. Zní to banálně, ale vzhledem k tomu, že ji klienti mají na těle téměř neustále, je opravdu potřeba, aby nikde neškrtila nebo netlačila.

Druhý velmi důležitý aspekt je prodyšnost. Naše pokožka potřebuje dýchat a žádné pomůcky, které používáme, ji nesmí v dýchání omezovat. Při používání neprodyšných pomůcek hrozí riziko, že dojde k podráždění pokožky, ekzémům a dermatitidám.

Kromě toho, že musí absorpční pomůcka být pohodlná a nesmí zabránovat pokožce v jejím přirozeném dýchání, musí být také dobře savá. Savost je totiž jednou z nejdůležitějších vlastností každé takové pomůcky. A to zejména v noci, kdy nemůžeme pomůcky měnit tak často. Proto v září ložského roku zavedla společnost HARTMANN-RICO novinku, kterou jsou zalepovací kalhotky MoliCare Premium Super Plus, které všechna tato kritéria splňují.

Kalhotky MoliCare Premium Super Plus zajistí svému uživateli tu nejvyšší savost, o kterou se postará třívrstvé savé jádro. Do savého jádra je veškerá tekutina z povrchu odváděna prostřednictvím unikátního krouceného vlákna, které funguje jako jakýsi trychtýř. Poté, co kroucené vlákno přivede tekutinu do stře-

du absorpční pomůcky, je tekutina bezpečně uzavřena uvnitř savého jádra, které ji promění na gel. Díky tomu tak není třeba se obávat nepříjemného prosáknutí tekutiny zpět. Třívrstvé savé jádro kalhotek MoliCare Premium Super Plus tak zaručuje svým uživatelům ten nejvyšší stupeň ochrany.

V souvislosti se samovolným únikem moči však vystává ještě jeden ožehavý problém, a tím je nepříjemný zápach, který vzniká v důsledku rozkladu moči. Třívrstvé savé jádro kalhotek MoliCare Premium Super Plus obsahuje složku Odour Neutralizer, která veškerý nepříjemný zápach eliminuje. Samozřejmostí u těchto jedinečných kalhotek je také antibakteriální povrch a pH 5,5, které je neutrální k pokožce a napomáhá omezovat kožní podráždění vznikající působením moči na pokožku.

Posledním benefitem kalhotek MoliCare Premium Super Plus, který zde zmíníme, je snadná manipulace a aplikace kalhotek. Tu ocení každý – ať už v domácím prostředí nebo v nemocnicích či domovech sociálních služeb při péči o pacienty a klienty. Kalhotky MoliCare mají praktická

lepítka na suchý zip, která se dají opakovaně zalepit, aniž by tím nějak utrpěla jejich funkčnost.

Kalhotky MoliCare Premium Super Plus jsou k dispozici ve dvou základních velikostech Medium a Large. Medium je vhodné pro obvod boků mezi 90 a 120 cm, zatímco Large jsou určené pro ty osoby, jejichž obvod boků se pohybuje od 120 do 150 cm.

Nezapomínejte ani na optimální péči o pokožku

Kosmetika Menalind professional je vhodná pro zralou, citlivou a namáhanou pokožku. K dispozici jsou tři řady – žlutá, modrá a růžová. Každá z těchto řad obsahuje jiné produkty a má jiné použití.

Pro klienty s inkontinencí je specificky určena růžová řada kosmetiky Menalind professional. V sortimentu je k dispozici ochranný sprej chránící namáhanou pokožku před vnějšími vlivy. Přírodní účinné látky, jako panthenol, podporují regeneraci pokožky a dodávají jí pružnost. Jednoduše se aplikuje na pokožku a díky svému složení se lehce roztírá. Kožní ochranný krém chrání pokožku v intimní oblasti, kde je vystavena působení agresivních látek a tlaku. Krém obsahuje protizánětlivý zinek a nanáší se na pokožku jen v tenké vrstvě. Ochranná pěna na pokožku nabízí účinnou ochranu zvláště v intimní oblasti, která je nadměrně zatěžována agresivními složkami obsaženými v moči a ve stolici. Tato příjemně lehká pěna se snadno nanáší i roztírá a je velmi vhodná také jako prevence proti dekubitům, které sužují především osoby déle upoutané na lůžko.

Všechny výrobky kosmetiky Menalind professional jsou vyrobeny z vysoce kvalitních složek, jsou dermatologicky testované a hypoalergenní, takže je eliminována možnost nežádoucí alergické reakce pokožky.

Práce se zadluženými služeb určených osob

Vybabíte si tuto reklamu? Milá paní vypráví o situaci, která se přihodila v rodině – mladým se narodilo miminko, ale neměli kočárek. Pravděpodobně s narozením dítěte nikdo po 9 měsících těhotenství nepočítal. Ale naštěstí mají chytrou nastávající babičku, ta kontaktovala svou přítelkyni, která jí zařídila spotřebitelský úvěr na drahý nový kočárek. Díky tomu jsou všichni šťastní a spokojeni.

■ **Text: Miriam Žáková**

Foto: Fotky & Foto

Autorka vystudovala sociální pedagogiku a teologii na VOŠ Jabok. Pracovala jako vychovatelka, finanční poradkyně a sociální pracovnice. V současné době je ředitelkou ČoKy, o.p.s., dceřiné společnosti organizace Pomoc v nouzi, o.p.s., která zaměstnává osoby se zdravotním znevýhodněním a provozuje dílny určené pro sociálně terapeutickou činnost klientů domu na půl cesty. V ČoKy se vyrábí svíčky, vinuté korále, šperky apod. a nově také luxusní belgické pralinky a speciality typu medovník, cheesecake, muffiny aj.

Takovými nesmysly jsme denně bombardováni v televizi, na internetu, v novinách, na billboardech. Půjčky jsou prezentovány jako běžný, dostupný a příjemný způsob řešení jakékoliv finanční situace. Těžko se tomu odolává, zvláště když se vám nechce přemýšlet nad tím, co bude zítra či za měsíc.

Není divu, že téměř každý klient vyhledávající služby azylových domů, domů na půl cesty, nízkoprahových denních center a terénních programů je zadlužený. Dluhy tvoří nezaplacené složenky za vodu, elektřinu a plyn, dále pokuty všeho druhu, dluhy vzniklé nedbalostí nebo pácháním trestné činnosti, neplacené zdravotní pojištění při sankčním vyřazení z evidence úřadu práce, neplacené poplatky za využití lékařské pohotovosti a za odvoz odpadků, neplacené alimenty, dluhy vzniklé odebráním zboží na úvěr či leasing, závazky vůči mobilním operátorům atd. Tyto

dluhy doplňují spotřebitelské úvěry, půjčky od fyzických osob a často závazky vůči lichvářům. Jak z toho ven? Základem cesty z dluhů není umění vybrat si správnou půjčku. Půjčování peněz dle ekonomů pomáhá růstu ekonomiky, pro jednotlivce je však dlouhodobou zátěží. Základem zdravých financí je hospodaření bez dluhů.

➤ Zdravý rozpočet

Při práci s lidmi bez domova se způsob hospodaření s vytvářením fondů zdá utopii, je však nezbytný pro dlouhodobou stabilizaci našich klientů. Podívejme se na graf č. 1, který schematicky znázorňuje zůstatky na účtech tří typů hospodaření. Doplňme si k němu tento příběh: Tři mladí lidé bez závazků se stejným příjmem 10 000 korun měsíčně se při plánování svých měsíčních rozpočtů chovají rozdílně. První, pan Dlužník, utratí vše, co má a do dalšího měsíce potřebuje půjčit 1 000 korun; v dalším měsíci se sice polepší a do měsíce března potřebuje půjčit již jen 500 korun, protože však své závazky nesplácí, dluhy narůstají. Situaci řeší v měsíci červnu, vezme si půjčku na dlužnou částku 2 500 korun. Na poplatcích a úrocích platí dvojnásobnou částku.

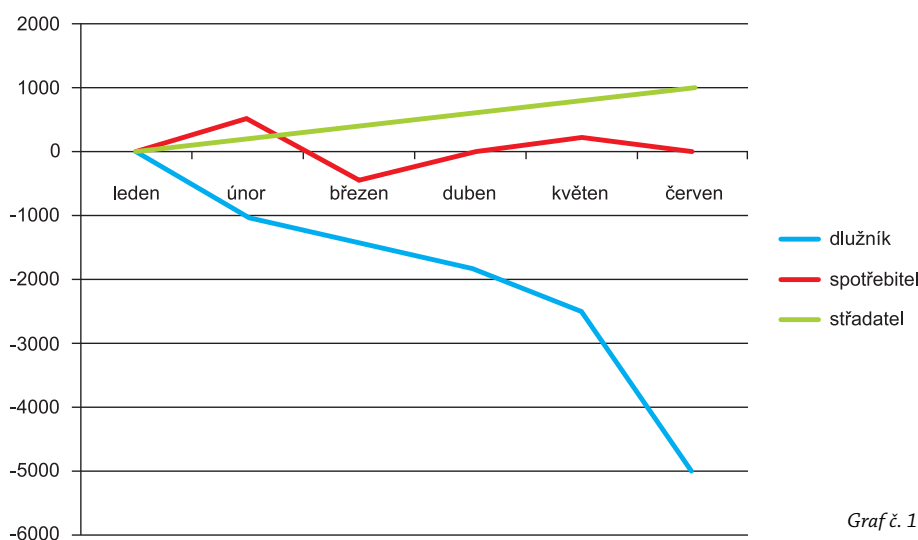
Pan Spotřebitel své závazky platí, sem tam si ovšem potřebuje půjčit do další výplaty. Zdánlivě je vše v pořádku, protože však nemá žádnou rezervu, je ohrožen jakýmkoliv nenadálým výkyvem v příjmech i výdajích.

Pan Střadatel si odkládá stranou 200 korun měsíčně. Zdánlivě to není mnoho. Rozdíl mezi jeho penězi a penězi pana Dlužníka je však po 6 měsících značný.

Boháčem není automaticky ten, kdo má vysoký příjem. Pokud všechny peníze utratí za spotřebu a na spotřebu si také půjčuje, může na tom být hůře než člověk bez dluhů žijící ze sociálních dávek.

Při plánování rozpočtu jednotlivce či rodiny musíme myslet na zaplacení bydlení, všech měsíčních poplatků za energie, stanovit si částku určenou na spotřebu, ale zároveň i odkládat peníze na rezervní fondy, tedy peníze si spořit:

- Dlouhodobé rezervní fondy jsou určité na udržení životní úrovně i v období, kdy už nebudeme pracovat – tedy na důchod.

Graf č. 1

klienty ám bez domova

- Krátkodobý rezervní fond je určen pro nenadálé situace. Právě tento fond mnoha domácnostem chybí, a proto je nahrazován půjčkami všeho druhu.

» Jednání se zadluženým klientem

Motivace ke změně

Otázku, jak správně motivovat klienty ke změně, si klademe ve službě snad neustále. Není na to žádný univerzální recept, a budiž nám útěchou, že otázku motivace (zaměstnanců, klientů) řeší organizace napříč všemi obory.

Motivaci můžeme rozdělit na vnitřní a vnější, pozitivní a negativní:

- *Vnitřní motivace:* Vnitřní pohnutky člověka těžko ovlivníme. Jsou zodpovědné za dlouhodobé jednání a sledování cíle. Nedokážeme rozpoznat ani sami u sebe, co motivuje naše vlastní

jednání – můžeme se o tom přesvědčit např. u novoročních předsevzetí. Naši klienti to také často nevědí a při práci na individuálním plánu nám hlásí své dlouhodobé motivace podle toho, co chceme slyšet. Zvláště, pokud už mají individuálních plánů za sebou více.

- *Vnější motivace:* Jedná se o krátkodobou motivaci. Při stanovování individuálních plánů jsou klienti schopni lépe říci, co chtějí řešit v krátkodobém horizontu. Tuto vnější motivaci již můžeme pomoci ovlivňovat.

Při své práci finančního poradce jsem se přesvědčila, že k řešení tísnivé finanční situace přiměje klienty finančního poradenství spíše *negativní motivace*. Často mě vyhledávali za účelem řešení svých dluhů pod tíhou strachu, o co všechno vinou dluhů přijdou. Báli se ztráty sociálního statusu, ztráty komfortu apod. >>>> 26

**Hospodaření
bez dluhů
je doživotní boj;
klient musí mít
nastartovanou vnitřní
motivaci.**

Práce se zadluženými klienty služeb

25 <<<<

Negativní motivace ovšem téměř nefunguje na klienty, kteří již nic nemají a mají pocit, že nemají co ztratit. Proti této formě motivace se stali takřka imunní. I z malého výzkumu, který jsem si mezi klienty dělala, vyplynulo, že daleko více je motivují *vyhlídky na pozitivní změny*. Potvrzuje to i praxe. Naši klienti se rozhodují pro změny na základě pozitivních očekávání – najdou životního partnera, narodí se jim dítě, podaří se jim sehnat dobrou práci, urovná se jim vztah s rodinou apod.

Klienty si pomyslně dělím na dvě skupiny podle způsobu motivace. Do první řadím ty, kteří si prošli „normálním“ životem, tedy buď žijí v rodině, nebo ji měli dříve. Mají víceméně reálnou představu o nutnosti hospodařit. Tuto skupinu klientů se daří lépe motivovat, můžeme se odkázat na pozitivní zkušenosti z minulosti, nemusíme je přesvědčovat o nutnosti hospodaření. Pokud se podaří navázat kontakty s původní rodinou a na původní život, často mají klienti motivaci ke změnám a k řešení svých dluhů.

Do druhé skupiny řadím klienty, kteří se nemají o co opřít. Přichází z ústavů nebo jejich rodina byla do té míry nefunkční, že jim nepředala ani základní představu o hospodaření. Nemají reálnou představu o světě. Jeden příklad za všechny: jsou přesvědčení, že sociální pracovníci jsou milionáři, protože přijeli do práce v autě. Mají tendenci všechny peněžní příjmy hned utratit. Nerozumí vztahu dlouhodobé práce a dlouhodobého příjmu. Často v práci končí během prvního měsíce.

Dovolte mi popsat jednu klientku, kterou bych zařadila do druhé skupiny. Vyrůstala v rodině, kde matka živila rodinu prostitucí, sestra se vydala stejnou cestou, stejně tato dívka. Ve výchovném ústavu se jí díky pravidelným útěkům narodily postupně dvě děti, nedokončila ani základní vzdělání. Pokusila jsem se ji motivovat pochvalou staršího syna: „Chlapec je tak šikovný, určitě by mohl studovat na vysoké.“ Tato motivace se zcela minula účinkem – byla neúměrná tomu, co klientka znala. Motivovala jsem ji na základě hodnoty, kterou uznávám já, ovšem pro klientku byla vysoká škola zcela cizí hodnotou.

Při práci s klienty nad jejich dluhy nezapomínejme, že hlavní iniciativa pro řešení dluhů musí spočívat na nich. Pokud budeme aktivnější my, sebereme jim vítr z plachet. Řešení dluhů je téměř vždy dlouhodobé; my budeme pravděpodobně doprovázet klienty kratší čas, nikoli po celou dobu jejich řešení. Hospodaření bez dluhů je boj doživotní, tedy klient musí mít nastartovanou vnitřní motivaci.

Milníkem pro práci s dluhy je pro mne vypracování tabulky zobrazující přehled klientových dluhů. Klienty je třeba neustále podporovat, povzbuzovat je, aby se domluvili na termínu schůzky ohledně řešení dluhů a donesli všechny potřebné dokumenty.

Při práci s dlužníky buďme pozitivní i v případech, kdy zjistíme, že klientovy dluhy jsou neřešitelné. Pokud se klientovi zavře nějaká přiměřená možnost na zlepšení jeho života s dluhy, může to vést k jeho propadu na společenské dno. Řešení finanční tísně může v takovém případě spatřovat v nelegální činnosti či si opatřovat prostředky pomocí sociálně patologického jednání. Základem je naučit klienta zdravému hospodaření i s minimem. Velkou pomocí jsou možnosti legálního přivýdělku v dílnách pro sociálně terapeutickou činnost.

Zjišťování dluhů

„Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí.“ (parafráze z Bible, Janovo evangelium 8:32) Toto heslo vystihuje pocity klientů po shlednutí přehledu svých dluhů. Často mívají strach zjistit, jak to s jejich dluhy opravdu je, a v jejich představách dluhy narůstají do obrovských výšin, nebo se naopak snaží utěšovat představou, že jejich dluhy jsou nižší. Po vypracování přehledu mají možnost se postavit problému čelem a pro mno-

hé toto může působit jako motivační prvek.

Na schůzku věnovanou řešení dluhů žádám klienta, aby si přinesl všechny smlouvy, výpisy a dokumenty týkající se této problematiky. Mnoho klientů přichází s tím, že smlouvy, výpisy a upomínky automaticky vyhazovali nebo ztratili vše při stěhování apod. Pak mají možnost zjistit stav svých pohledávek na úverových registrech. Nejznámější je www.solus.cz. Zde za poplatek (výpis poštou 218 Kč, SMS výpis 197 Kč) mohou zjistit, jak si stojí u členů sdružení SOLUS. Členy jsou nebankovní finanční instituce, banky, telekomunikační operátoři, distributoři energií a další společnosti. Pozor, nezahrnuje všechny společnosti půjčující peníze na trhu.

Další možností, jak zjistit dluhy, jsou bankovní a nebankovní registry BRKI a NRKI sdružené na www.kolikmam.cz. Získat zde můžete informace o všech vašich půjčkách a závazcích, které vám poskytly banky, stavební spořitelny, splátkové, úvěrové, leasingové a další finanční instituce. Za on-line verzi zaplatíte 160 Kč, za papírovou formu 200 Kč. A zase pozor – nezahrnuje všechny společnosti půjčující peníze na trhu.

Při mapování dluhů klienta je dobré si udělat jednoduchou tabulku pro základní orientaci (viz tabulka č. 1).

Jak dluhy vznikly

Při práci s tabulkou zjišťujeme, jak dluhy vznikly. Tato informace je důležitá pro další práci s klientem na řešení jeho hospodaření. V případě, že dluhy vznikly v důsledku nějaké závislosti, můžeme se pokusit pouze o zmírnění následků některých dluhů (např. požádat o prodloužení splatnosti dluhu). Prioritní problém, závislost, musí být vyřešen jako první. Na prvních dvou sloupcích můžeme klientovi názorně ukázat, jak dluhy narůstají a proč je dobré se dluhům vyhýbat.

Během rozhovoru se dovídáme, zda klienti přijímají zodpovědnost za své závazky. Pokud vidí důvod svého zadlužení v okolnostech kolem sebe nebo svalují vinu na druhé lidi, nebudou mít dostatečnou motivaci pro dlouhodobé řešení své situace.

Základní rozdělení dle věřitelů

Orientačně si dělím věřitele na 3 skupiny, a to podle informací, které lze zjistit o dlužích u nich vedených. Chování věřitelů vůči svým klientům mapuje pravi-

určených osobám bez domova

delně společnost Člověk v tísní (<http://www.clovekvtsni.cz/cs/socialni-prace/socialni-integrace/index-etickeho-uvorovani>).

- **Skupina první – státní a polostátní instituce:** Mají přesně stanovená pravidla pro výpočty sankcí za nesplacené pohledávky. Informace se dají jednoduše získat – klient přijde na pobočku a informace získá písemně. Postup pro splácení není potřeba složitě hledat.
- **Skupina druhá – banky, společnosti mobilních operátorů, některé serióznější společnosti zabývající se spotřebitelskými úvěry:** Pravidla jsou také přesně nastavena, ovšem musí se hledat. Pravidla jsou rozepsána na mnoha přílohách a mohou obsahovat různá další ujednání, která nejsou na první pohled zřejmá. Tyto společnosti také spojuje fakt, že jsou nerady spojovány s exekucemi, a proto své pohledávky po určitém čase prodávají dalším subjektům.
- **Skupina třetí – všechny ostatní společnosti:** Pravidlům na první pohled nerozumíte, nedokážete odhadnout, jak se bude dluh vyvíjet. Smlouva je úmyslně psána tak, aby dlužníka mátl. Často těmto společnostem nejde o to získat řádně splácený dluh zpět, ale „utopit“ dlužníka v dalších poplatcích a sankcích. Příkladem buď tzv. revolving. Uvedu modelový příklad: Při revolvingu splácíte úvěr 20 000 Kč. Splácíte ho horko těžko, ale do výše 20 000 si stále můžete částku pro svou potřebu vybrat. V podstatě nekonečný úvěr. Na oko vypadá lákavě, na úrocích ale přeplácté úvěr více jak trojnásobně.

Jednání s věřiteli

S věřiteli je třeba komunikovat, proto poslední dva sloupce tabulky. Ostých klientů můžeme pomoci překonat tím, že voláme sami a pro identifikaci předáme telefon klientovi. Je důležité zjistit, jak se původní dluh posunul. I v případě, že klienti hlásí bezproblémové splácení, mohou nastat např. technické překážky (špatné číslo účtu). Jedním ověřovacím telefonem můžete zachránit i desítky tisíc.

Od věřitele se také dozvíme, jak postupovat dál, zda je možné požádat o prodoužení splácení a dluh platit v nižších

splátkách. Další možností je požádat o posunutí splátek. Po telefonátu kontaktujme věřitele také písemně a požádejme o potvrzení domluvy písemnou formou.

Proč **chtít** po lidech
bez domova,
aby **přispívali**
na jiné potřebné?
Tím, že mohou přispívat
na jiné **potřebné**
projekty, se stávají pány
svých **peněz**.
Z obdarovávaných
se stávají **dárci**.

Rozhodování, jak dál, kam se obrátit o pomoc

Pokud dluhy nejsou nezvládnutelné a je možné se domluvit na nižších splátkách, povzbuzujme klienty k řádnému splácení. Jakmile jsou dluhy odprodány další straně nebo je nařízena exekuce, suma, kterou je klient povinen zaplatit, velmi výrazně stoupá.

Jakmile vidíme, že klient je zadlužen u více společností spadajících do třetí skupiny věřitelů, neváhejme se poradit v dluhové poradně, pobočku najdete na www.dluhovoporadny.cz.

» Insolvence

Insolvence neboli osobní bankrot je způsob, jak vyřešit dluhy, které přerostly přes hlavu dlužníka. Dlužník uhradí buďto jednorázově prodejem svého majetku nebo splátkovým kalendářem (po dobu 5 let žije z životního minima) minimálně 30 % svých závazků. Oddlužení povoluje soud.

Podmínky jsou tyto:

- Žadatel musí být schopen uhradit ze svých příjmů minimálně 30 % svých závazků, tedy musí mít zajištěné příjmy. A příjmy dokládá i za poslední 3 roky.
- V uplynulých 5 letech nebyl pravomocně odsouzen za trestný čin majetkové nebo hospodářské činnosti.
- Nesmí se jednat o opakovaný návrh na oddlužení. Tedy pokud byl klient oddlužen, nesmí opakovaně žádat o oddlužení.
- Nesmí se jednat o dluhy z podnikání a žadatel nesmí být podnikatelem.

Málokterý klient zařízení určených pro osoby bez domova splňuje podmínky pro oddlužení. Některé klienty se daří motivovat k tomu, aby si našli práci a oddlužením své dluhy vyřešili. Jedná se však o dlouhodobou sociální práci. Klienty musíme na oddlužení připravit i pomocí správně nastaveného hospodaření.

Spousta lidí (z běžné populace) procházející osobním bankrotem není na uskrovnění se po dobu 5 let připravena. Snaží se řešit svou situaci prací na černo, vykazováním příjmů na účty svých známých, rozprodáváním všeho, co se dá (i cizího majetku) apod. Nesprávně připravený klient si může insolvenční uškodit.

Pokud se některý váš klient vejde do podmínek pro osobní bankrot a je pro něj dostatečně motivován, můžete mu pomoci vyplnit návrh na oddlužení sami (informace najdete na <http://insolvenčni-zakon.justice.cz/>) nebo se obraťte na občanské poradny.

» Hospodaření

Každému z nás vyhovuje jinak vedený měsíční rozpočet. Důležité je, aby byl vyrovnaný a ideálně v přebytku. U klientů zjišťuji měsíční hospodaření pomocí tabulky. V té mám uvedené pravděpodobné měsíční položky – jídlo, náklady na služby mobilních operátorů, jízdné atd. Mimo jiné jsou tam také kolonky na splátky dluhů a kolonky pro náklady na případné neřesti – cigarety, alkohol apod. Vedení hospodaření formou záznamů útraty či pravidelného zaznamenávání vydrží jen málokdo. Slouží spíše jako podklad pro rozpravu nad rozpočtem. >>>> 28

Tabulka č. 1

Kolik bylo vypůjčeno	Zbývá doplatit	Věřitel	Druh úvěru	Kdo úvěr spravuje	Kontakt, telefon
----------------------	----------------	---------	------------	-------------------	------------------

Práce se zadluženými klienty služeb určených osobám bez domova

27 <<<<

Měsíční rozpočty mohou být pro řadu klientů příliš dlouhodobé – pak je možné rozdělit rozpočet na týdenní nebo i denní. Pro někoho je náročné sledovat v penězích rozpočet i na jediný den, spíše ocení praktické dovednosti vedoucí k rozumnému hospodaření.

Naše rady musí být srozumitelné, snadno opakovatelné a hlavně musí klienti ihned pocítit jejich pozitivní dopad; jen tak je zahrnou do svých životů. Jeden příklad: Klientka vždy první den při doručení složenky nakoupila za všechny své peníze. Nákup s dvěma dětmi jedla dva dny, poté přizvala sousedy, a co se nesnědlo, letělo třetí den do popelnice. Zbytek měsíce s dětmi jedla moučné placky. Klientku jsme naučili porcovat maso na malé kusy vhodné pro její rodinu a uchovávat je v mrazáku. Díky tomuto systému nakupovala maso jen jednou za dva měsíce.

Naši klienti při hospodaření často sehlávají; při jejich vedení k hospodaření se nám osvědčily dílny pro sociálně terapeutické činnosti, kde mají možnost za odvedenou práci získat prostředky na živobytí.

Využívání zdrojů v okolí

Minulý rok byla v našem kraji nadúroda ovoce. Pěkné ovoce se povalovalo v příkopech. Při cestování autem po „okrskách“ mě zaujal jeden obrázek. Kolem cest bylo odstavených pár aut s německou poznávací značkou a řidiči si trhali ovoce do tašek.

Na zahradách našich zařízení také roste spousta dobrého ovoce, je však nahrazováno ovocem kupovaným. Snad nebudu pochopena špatně – nechci pro lidi bez domova nekvalitní a nedobré jídlo. Naopak. Složení produktů v našich obchodech se ani zdaleka nerovná podomácku vyrobeným marmeládám, šťávám či zavařeninám.

Pokud naučíme klienty přemýšlet nad dalšími zdroji rostoucími zdarma

v našich lesích a v našem okolí, naučíme je přemýšlet dlouhodobě. Ideální pro takovou výchovu jsou zahrady, statky a vytváření malých hospodářství. I ve městech můžeme začít pěstovat bylinky v truhlíku.

Spoření

Při nastavování hospodaření se začátku nemusí dařit odkládat malou částku na spoření. Přesto se na ni snažme myslet. Můžeme ze spoření udělat například hru – doporučit klientovi odkládat si každou dvacetikorunu, která mu přijde za měsíc do ruky, do prasátka. Za každou drobnou naspořenou částku do dalšího měsíce klienta pochvalme. Nechme klienta naspořit si na nějaký drobný sen, který si bude moci za ušetřené peníze dovolit koupit.

Umění vědomě dávat

Pokud se nám podaří dovést klienta ke spoření, zkusme mu ukázat i další krok: umět pravidelně přispívat na činnosti, které chce podpořit. Nemyslím tím příspěvky do naší vlastní organizace (to je ostatně dle nového občanského zákoníku nepřipustné), naopak, tyto příspěvky by rozhodně měly směřovat mimo naše služby. Může se jednat o příspěvky na psí útulek, příspěvky pro zdravotně postižené, peníze na obnovu kulturní památky apod.

Proč chtít po lidech bez domova, aby přispívali na jiné potřebné? Vůbec se nejedná o jejich drobný příspěvek, jedná se o změnu myšlení. Dokud neumí hospodařit s penězi, nemají vládu nad svým rozpočtem, rádi se zařazují do škatulky těch, co potřebují peníze. V našich zařízeních dostávají podporu, občas získávají i nějaké prostředky zadarmo. To vše vybudovává pocit potřeby. Tím, že mohou přispívat na jiné potřebné projekty, se stávají pány svých peněz. Z obdarovávaných se stávají dárci.

Poradna konceptu Bazální stimulace

Na dotazy čtenářů odpovídá PhDr. Karolína Friedlová, certifikovaná lektorka a supervizorka, jednatelka Institutu bazální stimulace.

Mohu při provádění celotělové zklidňující stimulace vynechat masáž zad, pokud chce klient zůstat na zádech a nechce se otočit?

Rehabilitační pracovník,
domov pro seniory

Pokud reakce klienta jasně signalizují, že nechce tuto oblast stimulovat, pak ano, můžete stimulaci zad vynechat. Cílem zklidňující stimulace je zklidnění klienta, a je tedy žádoucí odpovídat na jeho reakce adekvátním typem struktury péče. Bazální stimulace není metoda, která určuje striktní dodržování naučených postupů, ale je to koncept vyžadující umění orientovat se a reagovat dle reakcí příjemce péče. Tím, že klient leží na zádech, stimuluje tuto část těla částečně tlakem vlastní váhy těla do podložky. Bezpochyby není stimulace zad vlastní vahou tak intenzivní jako při přímé stimulaci tlakem rukou terapeuta. Vnímání tělesného schématu celého těla však není narušeno a zůstane kompaktní. Po skončení stimulace můžete umocnit vnímání nastimulovaného tělesného schématu tím, že oběma rukama současně, od ramen po končky prstů na dolních končetinách, symetricky na obou polovinách těla současně, se zřetelným tlakem ohraňujete klientovo tělo. Přispějete tak k intenzivnějšímu vnímání nestimulovaných zad. Pokud jste absolvent Prohlubujícího kurzu Bazální stimulace, učil jste se ukončit rozvíjející somatickou stimulaci právě tímto způsobem. Následovat může ohraňování těla pomocí srolovaných dek do pozice polohování hnízdo.

Institut vzdělávání APSS ČR nabízí seminář
Jak oddlužit nepodnikající fyzickou osobu
2. dubna 2015, Praha

Program semináře:

- Základní pojmy insolvenčního zákona, způsoby řešení úpadku, fáze insolvenčního řízení, povinnosti dlužníka během oddlužení.
- Společné oddlužení manželů, spoludlužník za splnění oddlužení, ručitel za splnění oddlužení, přílohy insolvenčního návrhu.
 - Jak vyplnit návrh na povolení oddlužení.
- Praktické příklady, jak vyplnit návrh na povolení oddlužení.

Informace a přihlašování: www.institutvzdelavani.cz nebo tel.: 724 940 126

Ochrana osobních údajů klienta zařízení sociálních služeb

Za jakých podmínek může poskytovatel sociální služby nakládat s doklady uživatelů?

Poskytovatel sociálních služeb v rámci své činnosti shromažďuje, uchovává a zpracovává o uživatelích služby množství informací. Ty mohou mít ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, charakter citlivého nebo osobního údaje, a je tedy třeba, aby poskytovatel dodržel veškeré povinnosti týkající se nakládání s nimi či jejich ochrany, které z tohoto zákona plynou.

■ **Text: Mgr. et Mgr. Romana Jakešová**
Kancelář veřejného ochránce práv

V rámci doposud provedených systematických návštěv domovů pro seniory a dále domovů se zvláštním režimem odhalil ochránce několik případů pochybení v oblasti ochrany osobních údajů, konkrétně při nakládání s osobními doklady uživatelů, které řadu osobních údajů obsahují. Tyto excesy jsou uvedeny níže. Nejprve však krátký teoretický úvod do tématu:

Osobní údaj je definován zákonem o ochraně osobních údajů.¹ Stručně – osobním údajem je taková informace, na základě které může být osoba ať již přímo, nebo jiným způsobem identifikována.

Citlivý údaj je zvláštní kategorie informací, na kterou se vztahuje zvýšená ochrana. Jsou to údaje vypovídající o národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženském a filozofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin, zdravotním stavu a sexuelním životě subjektu údajů a genetický údaj subjektu údajů; citlivým údajem je také biometrický údaj, který umožňuje přímou identifikaci nebo autentizaci subjektu údajů.²

Ze zákona o ochraně osobních údajů plyne poskytovateli řada povinností.³ Pro kvalitní, odborné a bezpečné poskytování sociální služby je poskytovatel jakožto správce osobních údajů povinen mimo jiné **shromažďovat osobní údaje odpovída-**

jíci pouze stanovenému účelu a v rozsahu nezbytném pro naplnění stanoveného účelu. Pokud tedy poskytovatel např. stanoví jako účel získání poznatků o tom, jestli zájemce o sociální službu spadá do její cílové skupiny, musí tomu odpovídat i požadované informace od zájemce.

Další důležitou povinností poskytovatele je zabezpečení těchto údajů včetně veškerých materiálů, kde mohou být obsaženy, tak, aby předešel jejich zneužití, poškození nebo jinému nežádoucímu ohrožení. V případě, že poskytovatel nedodrží zákonem stanovenou povinnost a nezajistí bezpečné zpracování údajů klientů, dopouští se správního deliktu, za který mu hrozí finanční sankce.

Výše bylo uvedeno, že jedním z citlivých údajů, které pobytová zařízení sociálních služeb u uživatelů evidují, je informace o zdravotním stavu a stanovené diagnóze.⁴ Je užitečné zdůraznit, že výše uvedené povinnosti poskytovatele neznamenají, že nikdo ze zaměstnanců zařízení nesmí znát informace o zdravotním stavu klienta. Pečující tým potřebuje dostatek informací o zdravotním stavu ke kvalitnímu poskytování péče, což je účel nakládání s těmito citlivými údaji. Sdílení informací o zdravotním stavu klienta by však mělo odpovídat tomuto účelu. Zaměstnanci, kteří tyto informace nepotřebují (údržbář, uklízečka), by k nim tedy neměli mít přístup, a to ani náhodný (například rozpis léků s diagnózou na nástěnce). Dále je vhodné stanovit, jaké informace potřebují znát konkrétní pracovníci, resp. co odpovídá jejich odbornosti a úkolům. Pracovník v sociálních službách např. může

potřebovat informaci o projevech onemocnění u konkrétního klienta, ale nepotřebuje mít přístup k celkové zdravotní dokumentaci klienta.

Ke zjištěným pochybením z oblasti nakládání s doklady totožnosti:

Ochránce kritizoval, pokud zařízení automaticky odebíralo všem klientům občanské průkazy, aniž by k tomu mělo jejich prokazatelný písemný souhlas. Občanský průkaz je veřejnou listinou a ustanovení § 15a odst. 1 zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, jej zakazuje odebírat při vstupu do objektů. Z toho tedy plyne, že ani zařízení sociálních služeb nemohou vyžadovat odevzdání občanského průkazu. Není vyloučeno, aby zařízení uschovu osobních dokladů klientům nabídlo. Především u klientů trpících duševních chorobou má uložení občanských dokladů mimo jejich dispozici své opodstatnění. Nemělo by k němu však docházet plošně, ale vždy s ohledem na individuální možnosti a schopnosti klienta zaznamenané v individuálním plánu či na základě svobodného rozhodnutí uživatele služby.

Jako nevhodnou pak ochránce rovněž kritizoval praxi, kdy sice zařízení převzalo od uživatelů do úschovy osobní doklady na základě písemného souhlasu, ale současně nezajistilo jejich bezpečné uložení. Tyto doklady pak byly umístěny v neuzamčených prostorech, přístupné všem pracovníkům, kteří měli možnost s nimi volně nakládat. Zároveň nebylo nijak dokumentováno kým, kdy a z jakého důvodu byl doklad využit.

Naopak kladně ochránce hodnotil praxi, kdy občanské průkazy jednotlivých uživatelů byly uloženy zvláště v zalepených obálkách a na uzamčeném místě. Při každém rozlepení museli oprávnění zaměstnanci udělat záznam o tom, kým, kdy a z jakého důvodu k němu došlo.

Zajištění dostatečné ochrany osobních údajů je rovněž ukazatelem pro naplnění standardu kvality sociálních služeb č. 6,⁵ a vypovídá tak o úrovni poskytované sociální služby.

¹ Ustanovení § 4 písm. a) zákona o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.

² Ustanovení § 4 písm. b) zákona o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.

³ Ustanovení § 5 zákona o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.

⁴ O podmínkách nakládání s citlivými údaji uživatelů sociálních služeb ve vztahu k poznatkům ochránce bude pojednáno v následujících číslech časopisu Sociální služby.

⁵ Viz příloha č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách.

Prevence bezdomov

Inovativní sociální projekt Armády

■ **Text: Bc. Pavel Kosorin,**
ředitel Centra sociálních služeb
Armády spásy v Brně

➤ Ask Google

Když si do Googlu zadáte spojení PREVENCE BEZDOMOVECTVÍ, tento dobře informovaný internetový vyhledávač vám nabídne odkazy na domény armadaspasy.cz a vlada.cz, tedy dvě nejdůležitější české adresy v oblasti boje proti bezdomovectví. Na první adrese se můžete dočíst o stejnojmenném projektu Armády spásy a na druhém o strategickém vládním dokumentu z července 2013 nazvaném *Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v ČR do roku 2020*.

Zejména v uvedeném koncepčním dokumentu se dočtete hodně zajímavých věcí o tom nejlepším, co plánuje dělat česká vláda v oblasti péče o lidi bez domova.

➤ Trocha historie

Devatenácté století bylo o noclehárnách. Průmyslová revoluce si vybrala svou daň a bylo třeba postarat se o ty lidi venku. Dvacáté století bylo o azylových domech. Evropská společnost značně zbohatla, protože většinu století panoval mír a prosperita. Lidem bez domova bylo možné nabídnout něco lepšího než *sleep and go*, tedy přespání na jednu noc v nepříliš útulně zařízených noclehárnách. Začaly se budovat azylové domy s možností celodenního pobytu a s podporou systematické sociální práce. Jenomže komfort není všechno. Cílem sociálních služeb pro lidi bez domova není zvyšovat kvalitu provizorních podmínek, ale umožnit jim přechod do vlastního bydlení. Proto si dovoluji tvrdit, že dvacáté první století bude o sociálním bydlení.

➤ Evropou obchází strašidlo

Podle jednoho výzkumu významně narostl počet francouzských občanů, kteří se obávají bezdomovectví. Nad čím příslušníci tohoto významného evropského národa dříve téměř vůbec neuvažovali, z toho dnes mají čím dál větší obavy. Přitom reálné riziko, že se průměrný Francouz stane bezdomovcem, není v této bohaté zemi objektivně nijak velké. Nicméně strach z toho, že se to může stát, velice rychle roste.

Do jisté míry je to pochopitelné. Příčiny bezdomovectví jsou velmi složité, stejně jako život sám, a nikdo nemůže stoprocentně předpovědět, že se ho toto riziko nikdy nebude týkat. Navíc počet bezdomovců rok od roku roste a nikdo přesně neví, jak rychle a kolik jich vlastně je. Nelze to přesně spočítat, protože bezdomovci jsou v pohybu a nestojí příliš o pozornost.

S jistou nadsázkou se dá říct, že jako kdysi obcházel Evropou strašák komunismu, dnes prochází naším kontinentem strašidlo chudoby.

Podle posledního sčítání lidu z roku 2011 žije v České republice přes 11 tisíc bezdomovců. Jenomže ve skutečnosti je jich možná třikrát tolik. A celkem sto tisíc lidí je ohroženo chudobou natolik trvale a výrazně, že k bezdomovectví nemusí mít daleko. Jistě, oficiálně je v České republice nejméně lidí pod hranicí chudoby v rámci celé Evropské unie, ale je docela možné, že v počtu lidí, kteří se s vypětím všech sil drží těsně nad touto hranicí, patříme k evropské špičce.

S jistou nadsázkou se dá říct, že jako kdysi obcházel Evropou strašák komunismu, dnes prochází naším kontinentem strašidlo chudoby.

➤ Velké problémy vyžadují velký smysl pro spolupráci

Jedna věc je jistá – bezdomovectví je velký problém, do jehož řešení se musí zapojit všichni velcí hráči: stát se svou koncepční sociální politikou, poskytovatelé sociálních služeb se svými účinnými metodami sociální práce, ti, kteří disponují potřebnou realitní kapacitou, tedy především obce a města jako majitelé obecních bytů a v neposlední řadě po vzoru některých států západní Evropy také developéři, kteří mohou významně přispět k tomu, že se chudé rodiny nebudou koncentrovat na jedno místo a zabrání se vzniku dalších ghett.

➤ Jít za lidmi

Zakladatel Armády spásy William Booth hledal lidi pod londýnskými mos-

ty. Chtěl je dostat nejenom pod střechu, tedy do důstojnějších podmínek, ale také zpátky do práce, protože věděl, že práce je nejlepším zdrojem sebedůvěry a prosperity pro jednotlivce, rodinu i společnost.

My dnes musíme jít za lidmi do azylových domů, nocleháren a denních center a nabídnout jim šanci na skutečný domov. Nikoli to, co bylo nedávno prezentováno jako „inteligentní záchranný modul“, tedy plechovou maringotku, která vypadá jako z Marsu, ve které se bezdomovci mohou schovat před deštěm. Bezdomovec není kosmonaut – nepotřebuje žádný sofistikovaný modul, ale úplně obyčejný byt v úplně obyčejném domě, nejlépe mezi úplně obyčejnými lidmi.

➤ Všechno už tady bylo

Na cestě za hledáním optimálního řešení, jak pomoci lidem bez domova, jsme v této zemi za poslední léta vyzkoušeli snad úplně všechno. Obchod s chudobou prostřednictvím přímého spojení mezi „sociálkou“ a majiteli komerčních ubytoven. Pozitivní diskriminaci pečlivě vybraných etnických menšin ve snaze povinně zvýhodňovat nejvíce znevýhodněné. Komfortní azylové domy s možností většího soukromí a s podmínkami umožňujícími samostatnou přípravu stravy a téměř plnohodnotný rodinný život. Jenomže se ukazuje, že nic z toho není skutečným řešením, protože nic z toho nevede k cíli.

➤ Jak z toho ven

Tlačit na majitele komerčních ubytoven nemá valný smysl – jsou to podnikatelé, takže jejich hlavní cílem bude vždycky finanční zisk, nikoli rozvoj sociálních kompetencí a stabilizace klienta. Zvýhodňovat vybranou minoritu je nefér vůči ostatním minoritám a kromě toho se u většinové společnosti vytváří k takové protežované etnické menšině zbytečná alergie. Prodlužovat délku pobytu v azylových domech (protože po uplynutí zákonem předepsaných dvanácti měsíců není kam klienty nasměrovat) je slepá cesta, protože umělé prodlužování délky pobytu vede ke vzniku ústavní závislosti.

Přitom by bylo možné vyhnout se všem těmto slepým cestám a jít přímo k cíli.

ectví v Brně

spásy

» Konec azylové turistiky

Více než dvacet let jsme v Brně neměli možnost nabídnout klientům z „ubytovny Armády spásy“ něco dalšího. Celou tu dobu byla naším deklarovaným cílem integrace lidí bez domova do většinové společnosti, ale přitom jsme postrádali základní nástroj sociální integrace, tedy dostatečný počet bytů, ze kterých by si klienti mohli vytvořit domov. Po roce 2007 v mnoha organizacích kvetla azylová turistika, tedy umělé přerušování poskytování služeb, protože azylový dům byl maximem toho, co se bezdomovcům nabízelo.

» Partnerství je cesta

Lidé bez domova mají obvykle spoustu problémů, ale těmi největšími jsou absence smysluplného zaměstnání a nedostatek skutečného bydlení. Ovšem kdo hledá, najde. Když jsme hledali možnosti, jak rozšířit nabídku příležitostí k posilování pracovních návyků, domluvili jsme se na spolupráci s úřadem práce. Když jsme přemýšleli, jak omezit azylovou turistiku a vytvořit příležitost k přechodu z azylového domu do skutečných bytů, jeli jsme se inspirovat tam, kde mají s tímto řešením bohaté zkušenosti.

Ostravská Armáda spásy realizuje ve spolupráci s tamějšími městskými obvody projekt Prevence bezdomovectví už od roku 2006. Městské obvody poskytují byty, Armáda spásy know-how a výsledkem tohoto partnerství je přibývající počet rodin, které po několika letech intenzivní spolupráce s poskytovatelem terénní sociální služby získají nájemní byt a reálně se začlení do běžné společnosti.

Na začátku brněnského projektu Prevence bezdomovectví bylo setkání s vedením městské části Brno-sever a s náměstkem primátora, který měl ve své gesci majetek města. Tehdejší starostku, místostarostu i náměstkovi primátora projekt zaujal, přijali nabídku na exkurzi do Armády spásy v Ostravě a výsledky našich kolegů na ně zapůsobily natolik přesvědčivě, že jsme v létě 2013 mohli podepsat první smlouvu o spolupráci.

» Přes překážky ke hvězdám

Posléze jsme museli téměř tři čtvrtě roku přelézat spoustu legislativních, technických a komunikačních plotů

a bariér, ale nakonec se během jara 2014 mohlo nastěhovat prvních 11 rodin a jednotlivců do bytů, ve kterých mohou bez nadsázky začít nový život. Protože pokud v nich bez větších problémů a s podporou našich sociálních pracovníků vydrží celé dva roky, dostanou se z pozice podnájemníka Armády spásy, ve které jsou nyní, do pozice nájemníka městské části, tedy běžného občana města. Tak se naplní hlavní cíle projektu, kterými jsou skutečné a úplné začlenění do společnosti a schopnost postarat se o sebe bez podpory pomáhající organizace ve všech důležitých oblastech: péče o rodinu, hospodaření s penězi, zaměstnání, vedení domácnosti, komunikace s okolním světem a dobrá orientace v něm.

» Projekt inspiruje

Když se o projektu dověděl bývalý starosta městské části Brno-střed, nabídl nám sedm malých garsoniér v domě, který měl projít rekonstrukcí. Pro někoho malé byty, ale pro někoho velká šance. Nebylo těžké vybrat vhodné zájemce mezi klienty azylového domu a začít je připravovat na přechod do jiné reality.

Stěhovali se v říjnu minulého roku, takže v současné době podporujeme na dvou brněnských adresách celkem 10 rodin s dětmi a 8 jednotlivců. Drtivá většina z nich jsou bývalí klienti našich azylových domů (pro jednotlivce a pro matky s dětmi, resp. rodiny s dětmi), některé vybral sociální odbor městské části.

» Má to smysl?

Když vidíte nezaměstnanou matku, která se s dítětem bez podpory partnera protlouká celých devět let po azylových domech a ubytovnách, nebo muže, který je klientem Armády spásy střídavě více než dvacet let, řekli byste si, že ti lidé nejspíš nebudou umět nic jiného, že už si zvykli na svůj osud, smířili se s ním a nemají šanci na něco lepšího. Ale ono to tak není. Když jsme jim nabídli účast v tomto projektu, velmi rychle porozuměli, o co se jedná, a dokázali v sobě aktivizovat to nejlepší, co v nich je, takže pokud spolupráce s nimi byla do té doby dobrá, teď je vynikající. Nesmírně si váží příležitosti, kterou dostali, a svoji šanci se snaží nepromarnit.

Poslání a základní pravidla projektu Prevence bezdomovectví

Posláním projektu Prevence bezdomovectví je podporovat prostřednictvím terénní služby a poradenství osoby v nepříznivé sociální situaci. Projekt pomáhá jednotlivcům a rodinám využívat vlastních schopností k úspěšnému zvládnutí základních životních situací v oblasti bydlení a zaměstnanosti.

Projekt je realizován podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (§ 69 – Terénní programy). Cílem je vytvořit podmínky pro získání a udržení samostatného bydlení.

Výběr vhodných klientů provádí zástupci Armády spásy a sociálních odborů příslušných městských částí. Cílovou skupinou jsou lidé ohrožení sociálním vyloučením s trvalým bydlištěm ve městě Brně.

Žadatelé o zařazení do projektu by měli vykazovat základní předpoklady pro úspěšné vedení samostatné domácnosti, tj. jejich sociální kompetence a komunikační schopnosti jsou na určité úrovni. Kromě toho musí být ochotni akceptovat pravidla poskytování sociální služby po dobu trvání projektu, tj. především spolupracovat se sociálními pracovníky na rozvoji svých kompetencí. Povinnost spolupracovat se sociálním pracovníkem je zakotvena v rámci podnájemní smlouvy. Uživatelé se sami přihlašují k platbám energií, nájem platí prostřednictvím sociální služby.

Armáda spásy jako nájemce získává od městských částí byty, za které vlastníkově garantuje nájem (obvykle takový, který je v daném místě obvyklý).

Smlouva o poskytování sociální služby je uzavírána na tři měsíce. Doba poskytování služby je obvykle dva roky. V případě neúspěchu klienta se individuálně řeší případný přesun do jiné sociální služby (obvykle se jedná o návrat zpět do azylového domu). V úspěšném případě se uživatel služby stává samostatným nájemníkem městské části bez podpory sociální služby.

Pojištění na dovolenou

Už jste si zvolili destinaci své letošní dovolené? A vybrali jste si cestovní pojištění? Na jeho sjednání máte jistě čas. Těsně před odjezdem párkrát ťuknete na obrazovku chytrého telefonu a je to. Těžko si v tom zmatku ale stihnete porovnat různé nabídky. A pojistné podmínky za několik minut také neprostudujete. Přitom se to jednoznačně vyplatí.

■ **Text: Lukáš Zelený,**
vedoucí právního oddělení dTestu

Pří existují pojištění levná a pojištění dobrá. Ačkoliv se neví, kdo to řekl, mohl mít pravdu. Pojištění je záležitostí individuální. Někomu může vyhovovat „nabitý balíček“ s veškerým připojištěním, jiný si ho vezme jenom z pohodlnosti, i když se mohl pojistit za polovinu. S růstem velikosti balíčku totiž přímo úměrně narůstá pravděpodobnost, že vám do něj zabalí i zcela nepotřebné služby.

➤ Rozbalené pojištění

Základ cestovního pojištění tvoří *krytí léčebných výloh*. V podstatě vás chrání stejně jako zdravotní pojištění v tuzemsku. Pokud se zraníte nebo náhle onemocníte, nemusíte se – alespoň teoreticky – starat o výlohy spojené s léčením nebo převozem do vlasti. Nelze než souhlasit, že tento základ cestovního pojištění je při pohybu za hranicemi takřka nezbytný.

Nejčastěji nabízeným připojištěním je *úrazové pojištění*. Zatímco základ zajistí léčbu, „úrazovka“ se o vás postará poté. Vyplatí denní odškodné, pokryje trvalé následky vážných úrazů a v nejhorším případě může zabezpečit pozůstalé. Součástí může být úhrada návštěvy rodinného příslušníka při delší hospitalizaci mimo republiku.

Druhé nejčastější připojištění by se mělo postarat o vaše *zavazadla*. Lépe řečeno se postará o ztracená, poškozená nebo zcela zničená zavazadla. Nemyslete přitom jenom na kufry. Až vyrazíte z hotelu s batůžkem a stanete se terčem místního zloděje, pojistné krytí se vám může hodit. Nicméně vám v takovém případě nehrozí stejné škody, jako když

jde o zdraví. Doplněk to proto není nezbytný.

To samé se nedá říct o *připojištění odpovědnosti za škodu*. I kdybyste byli sebeopatrnější, můžete někoho zranit nebo přinejmenším poškodit jeho majetek. V zimě jde hlavně o lyžaře, kteří se přirozeně ohrožují navzájem. Ani v létě si však lidé nepřestávají být vzájemnou hrozbou. Za takřka povinný lze tento doplněk považovat třeba u rodičů, kteří cestují s dětmi.

➤ Pozor na výluky

Řada lidí odmítá číst manuály. Jedni jsou líní, druzí zvědaví a nechtějí se nechat připravit o radost z objevování. U pojištění to nedělejte. Neznalost manuálu, respektive smlouvy, všeobecných pojistných podmínek a dalších souvisejících dokumentů, vám podobné uspokojení rozhodně nepřinese. Překvapit vás může leda neproplacený účet za léčení.

Vy víte, na co se chcete pojistit. Pojišťovna zase ví, na co vás pojistit nehodlá – nebo jenom za příplatek. Nenechte se proto odradit složitou češtinou pojistných dokumentů a hledejte kouzelná „ale“.

Na některá upozorníme rovnou, naši byste je u každé pojistky. Bez výjimek spadají do výluk alkoholové a obecně drogové excesy. Ať zraníte sebe, ublížíte někomu jinému nebo jenom něco rozbijete, pojišťovna za lidi pod vlivem návykových látek nepřebírá odpovědnost. Za sklenici piva vás nikdo popotahovat nebude. Pokud by těch sklenic ale bylo víc, bude pojišťovna hledat příčinnou souvislost mezi hladinou alkoholu a uklouznutím na schodech.

Podobné je to s úmyslnými škodami. Záměrné ublížení někomu či poškození něčeho nekryje žádné pojištění. A pokud byste se o uplatnění škody přece jen po-

kusili, koledujete si o obvinění z pojistného podvodu.

Ve výlukách bez výjimky najdete i rizikové sporty. Pozor si dejte na jejich zdánlivě mírné odnože. Za vysokohorskou turistikou nemusíte právě na Mount Everest. Výpravu na alpské štíty běžná pojistka také nekryje, podobně i agresivní jízdu na kole nebo na lyžích.

U onemocnění pojišťovna nehradí léčbu těch, která jsme si přivezli už z Česka, především byla-li to onemocnění zjistitelná doma nebo pokud jde o pravidelnou léčbu. Jistě odhadnete, jak široké portfolio nemocí se za touto definicí skrývá. My upozorníme alespoň na nepojistitelné komplikace u žen, které by cestovaly po šestém měsíci těhotenství, nebo zapovězená zubní ošetření, u kterých existuje výjimka jen v případě ošetření v důsledku úrazu či první pomoci.

➤ Za kolik? Spíš na kolik

Výběr cestovního pojištění začíná definicí požadavků. Co všechno chcete pojistit a bez čeho se obejdete? Dost možná zjistíte, že víc pojistek vyškrtáte ze seznamu proto, že zahrnují moc nechtěného, tj. přeláčeného. Druhá otázka ale stále ještě nezní za kolik. Zásadní jsou kromě věcného rozsahu krytí i jeho limity.

Co se týče limitů, je úvodní věta článku stoprocentně pravdivá. Levné pojištění s nízkými maximy plnění nemůže být nikdy dobré. U zdraví požadujte limity v řádu milionů a podobně nakládejte s odpovědností za škodu.

Když dojde konečně na cenu, podívejte se dobře na slevy za způsob sjednání. Téměř každá pojišťovna nabízí levnější pojištění po internetu, některé i po telefonu. A do stejné kategorie patří i „převlékání“ produktů. Stejná pojištění totiž často najdete u několika společností pod různými hlavičkami a za různé ceny.

Nakonec, jestliže cestujete často, porovnejte si celoroční variantu pojistky. Oproti opakovaným nákupům kratších pojištění vyjdou náruživé cestovatele na zlomek ceny. ■

Máte spotřebitelský problém?

Volejte poradnu dTestu na telefonním čísle: 299 149 009. Naši poradci jsou připraveni vám pomoci každý všední den od 9 do 17 hodin, www.dtest.cz.

Detence v sociálních zařízeních – připravuje se návrh novely měnící zákon o sociálních službách

■ Text: Odbor sociálních služeb
Ministerstva práce a sociálních věcí

V souvislosti s přijetím nového občanského zákoníku nabyt na začátku minulého roku účinnost také zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, který v ustanovení § 84 stanovuje procesně právní pravidla pro řízení o vyslovení nepřipustnosti držení v zařízení sociálních služeb. Úprava však není dostatečně určitá. Zákon o zvláštních řízeních soudních upravuje postup soudu při vyslovení nepřipustnosti držení v zařízení sociálních služeb v případě, že je člověk umístěn v zařízení sociálních služeb na základě smlouvy, kterou za něj s poskytovatelem uzavřel jeho opatrovník, a je-li důsledkem tohoto umístění omezení jeho osobní svobody. Soud má podle tohoto zákona posoudit, zda je další držení nezbytné a zda není nepřiměřené. Bez podrobnější právní úpravy, která by stanovila podmínky, za kterých je držení v sociálních službách přípustné, je rozhodování soudů v této otázce velmi těžko předvídatelné.

Je proto nutné provést úpravu v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Tyto změny mají dopad i na zákon o zvláštních řízeních soudních. Řešení problematiky se musí dotýkat jak osob, které jsou schopny souhlasit či nesouhlasit vyslovit, tak osob, které toho schopny nejsou. Úvodní podmínky, za nichž bude docházet ke kontrole a přezkumu, je proto třeba definovat velmi obecně. Je nutno také nastavit systém tak, aby podnět k přezkoumání mohl dát nejen poskytovatel, ale i kdokoli, kdo má pochybnosti o pobytu a podmínkách tohoto pobytu konkrétního uživatele v sociálním zařízení. Po dokončení návrhu změn bude Ministerstvo spravedlnosti osloveno Ministerstvem práce a sociálních věcí s žádostí o jednání týkající se tohoto návrhu.

S cílem vytvořit návrh nové právní úpravy proto byla na Ministerstvu práce a sociálních věcí v rámci klíčové aktivity č. 8 projektu Podpora procesů v sociálních službách zřízena pracovní skupina, jejímiž členy se stali zástupci Minister-

stva spravedlnosti, veřejné ochránkyně práv, Nejvyššího státního zastupitelství, vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před Evropským soudem pro lidská práva, Rady vlády ČR pro lidská práva, Ligy lidských práv a samozřejmě Ministerstva práce a sociálních věcí.

Pracovní skupina během půlroční práce připravila návrh novely měnící zákon o sociálních službách i zákon o zvláštních řízeních soudních.

Nová právní úprava by se měla vztahovat na všechny situace, kdy budou obytné formy sociálních služeb poskytovány bez souhlasu klienta, tedy zejména na případy, kdy bude smlouva o poskytování sociálních služeb uzavírána opatrovníkem nebo obecním úřadem obce s rozšířenou působností dle § 91 odst. 6 zákona o sociálních službách. Novela obsahuje širokou aktivní legitimaci pro podání oznámení na soud, jak již bylo uvedeno výše, a zároveň poskytovatelům sociálních služeb stanoví některé nové povinnosti.

Otázkou bylo, zda by nová úprava měla obsahovat preventivní či následnou kontrolu, tedy zda by k přezkumu mělo docházet vždy, když smlouvu o poskytování sociálních služeb podepisuje jiná osoba než sám klient (ve většině případů opatrovník), nebo zda by k přezkumu mělo docházet až v průběhu poskytování služby na základě oznámení. Vzhledem k tomu, že opatrovník je jmenován soudem, což uvádí i nový občanský zákoník, je pravděpodobné, že opatrovník bude osoba zodpovědná a důvěryhodná. Opatrovník je navíc kontrolován v mnoha úkonech buď soudem, nebo opatrovníčnou radou. Není proto zapotřebí zavést kontrolu preventivní, ale postačí kontro-

la následná, provedená v odůvodněných případech na základě oznámení, přičemž oznámení bude moci podat kdokoli.

Během řízení by si měl soud vyžádat celou řadu důkazů počínaje výsledkem nedobrovolně drženého člověka přes lékařské zprávy až po posudky znalců, které se soud rozhodne přizvat v konkrétních případech.

Neoprávněné držení v zařízeních sociálních služeb omezuje právo osoby na osobní svobodu. Právo na osobní svobodu je zaručeno nejen právním řádem České republiky, především v čl. 8 Listiny základních práv a svobod (zákon č. 2/1993 Sb.), ale také mezinárodními úmluvami, které Česká republika ratifikovala, mimo jiné Úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod.

Přijetí navrhované nové právní úpravy povede k tomu, že bude český právní řád uveden do souladu s článkem 5 výše zmínované Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

INZERCE

Fórum sociální politiky

odborný recenzovaný časopis

Obsah 6/2014

Editorial	1
Recenzované stati, studie, úvahy a analýzy	
Reprezentace zaměstnaneckých zájmů na pracovišti v zemích EU a ČR Soňa Veverková	2
Sociální dialog a reprezentácia zájmův zamestnancov Monika Čambáliková	6
Zhodnocení institucionální reformy veřejných služeb zaměstnanosti v roce 2011 v České republice Miriam Kotrusová, Klára Výborná	10
Projekty podporované EU	
Vzdělávání osob s postižením Spolu do zaměstnání. Podpora mladých dospělých se zkušeností ústavní výchovy	18
Statistiky a analýzy	
Národní akční plán podpory pozitivního stárnutí pro období 2013–2017	23
Poznatky z praxe	
Nekalé obchodní praktiky a senioři	25
Zajímavosti ze zahraničního tisku	
ILO k sociální a ekonomické situaci ve světě	28
Informační servis čtenářům	
Recenze: Nová publikace o podpoře rodin Aktivita jako projekt	29
Novinky v knižním fondu	31
Z domácího tisku	31
Z zahraničního tisku	32

Činnosti s barevnými víčky od PET láhví

Potřebujeme větší množství barevných víček od PET láhví. Ta můžeme použít k různým činnostem, např. kognitivním, výtvarným i pohybovým.

Kognitivní činnosti:

Rozložíme víčka do řady v určitém pořadí a necháme klienty, aby si toto pořadí vstúpili do paměti (počet víček stanovíme dle schopností klienta). Pak vše překryjeme např. ručníkem nebo ubrusem a necháme klienta, aby z nádoby s dalšími víčky sestavil víčka ve správném pořadí.

Lehčí varianta: nezáleží na pořadí, pouze na barvách víček.

Těžší varianta: rozložení spojené s umístěním – např. využijeme rozmístění 3 × 3.

Výtvarné činnosti:

Z víček můžeme sestavit různé obrazce – viz obr. 1 (případně je poté i přilepit).

Pohybové hry s víčky:

Budeme potřebovat několik plechovek (např. od kompotů) se zabroušenými horními okraji, aby nedošlo k poranění. Ty obarvíme v barvách víček, která máme k dispozici – viz obr. 2. Plechovky rozložíme na stůl a klienti hází z určité vzdálenosti (volíme dle zdatnosti klientů tak, aby se jim hra dařila) víčka do plechovky, ideálně stejných barev. Pro součet bodů počítáme 1 bod za víčko umístěné v plechovce odlišné barvy, 2 body za víčko umístěné v plechovce stejné barvy.

Autorka: Mgr. Jitka Suchá

Príspevky uverejnené v tejto rubrike sa nemusejí shodovať s názorom redakcie. Redakcie si vyhradzuje právo na redakčnú úpravu a krátenie príspevků bez vedomí autorů i na prípadné odmietnuti urážlivých či jinak nevhodných príspevků.

ad: Přestane být dovoz jídla základní činností pečovatelské služby?

(Sociální služby, prosinec 2014, str. 20–21)

Jsme poskytovatelem terénní pečovatelské služby pro cca 450 uživatelů. Vizí a prioritou je zabezpečení potřeb klientů tak, aby mohli důstojně žít ve svém prostředí. Co to znamená?

Naším úkolem je zajištění základních životních potřeb: strava, voda, vzduch, vyměšování, hygiena... Z tohoto pohledu není o dovozu stravy pochyb. Z pohledu možnosti zajištění stravy alternativním komerčním poskytovatelem služby vzniká

ovšem zásadní problém. Žádný komerční poskytovatel nenabízí dovoz individuální stravy určené seniorovi, tzn. pro většinu našich klientů je maso tvrdé, ve stravě je příliš soli, jsou tam ořechy apod. Dalším problémem je, že velký počet seniorů potřebuje stravu dietní, a to v různých kombinacích, mletou či mixovanou. Kdo takovou stravu dodá?

Pokoušeli jsme se zajistit stravu pro klienty prostřednictvím komerčních firem. Nepodařilo se to. Zájem posky-

tovatele není dělat „rozvoz obědů“, není to lukrativní záležitost – náklady spolknou tržby a pečovatelé obvykle radši individuálně pečují o osoby klientů. Pokud bude koncepčně zajištěno, že se ke klientovi dostane adekvátní strava za pro něj akceptovatelnou cenu, teprve potom bude možné se bavit o tom, zda dovoz stravy patří do základních úkonů PS.

Mgr. Michaela Žáčková,
ředitelka Střediska sociálních služeb
Městské části Praha 9

Držitelé certifikátu Značka kvality v sociálních službách

www.znackakvality.info

Farní charita Pacov – pečovatelská služba

Farní charita Pacov je církevní organizace patřící mezi složky Diecézní charity České Budějovice, která spolu s ostatními charitami Čech a Moravy tvoří sdružení Charita Česká republika. Středisko pečovatelské služby se nachází v centru města, služba je poskytována v pracovní dny od 7 do 15.30 hodin. Cílem naší služby je zajistit pomoc uživateli tak, aby mohl zůstat ve svém domácím prostředí a žít běžným způsobem života. Snažíme se, aby se uživatel při poskytování služby aktivně zapojil a využíval svých zachovaných tělesných a duševních schopností. Pomáháme uživateli udržovat kontakty s rodinou, přáteli či sousedy. Zprostředkováváme uživateli zapojení do běžné společnosti tím, že může s našim doprovodem využívat veřejné instituce, jako jsou úřady, pošta, obchody, veřejné kulturní akce atd. Služba je zaregistrována u Krajského úřadu Kraje Vysočina.

Příklady dobré praxe:

Zajištění služby – téměř okamžitě jsme schopni zajistit službu u nového zájemce nebo reagovat na změny u uživatele.

Výběr obědů – uživatel dostává jídelní lístek a má možnost výběru jídel ze tří jídel.

Paprsek – každý měsíc vydáváme zpravodaj PS Paprsek, kam uživatelé mohou přispívat.

Půjčovna pomůcek – uživatelé mají možnost výpůjčky zdravotních pomůcek.

Akce pro seniory – každý rok pořádáme pro seniory zájezd na poutní místo Svatá Hora a zveme seniory na setkání se zajímavými hosty.

**Farní charita Pacov
– pečovatelská služba**

Náměstí Svobody 2, 395 01 Pacov

Certifikace pečovatelských služeb:

Péče, individuální přístup a partnerství ★★★★★

Stravování ★★★★★

Bodové hodnocení 409,8 bodu

Celkem ★★★★★

Dům s pečovatelskou službou Planá nad Lužnicí, okres Tábor, příspěvková organizace

Dům s pečovatelskou službou je příspěvkovou organizací města Planá nad Lužnicí. Poskytuje pečovatelskou službu na území města v domácnostech uživatelů a ve dvou pečovatelských domech. Posláním pečovatelské služby je poskytovat pomoc, podporu a péči seniorům a osobám se sníženou soběstačností žijícím v Plané nad Lužnicí, jejichž situace vyžaduje pomoc druhé osoby. Služba usiluje o zachování důstojného života, udržení soběstačnosti a vlastní vůle uživatelů. Hlavním cílem pečovatelské služby je spokojenost uživatelů s poskytovanou službou. Uživatelé s její pomocí mohou žít co nejdéle ve vlastních domácnostech. Dále usiluje o poskytování služby v souladu se standardy kvality sociálních služeb, motivování a podporování uživatelů k aktivitě a sociálnímu začleňování a poskytování služby na základě znalosti potřeb a přání uživatele.

Příklady dobré praxe:

Pravidelná setkávání s uživateli služby – každoročně pořádáme posezení, kde se setkávají jak uživatelé naší služby, tak i ostatní seniory z města. Každý rok se koná rovněž setkání s plánskými rybáři a společná posezení v restauraci. Vždy je zajištěno občerstvení a doprovodný program ve spolupráci s učiteli a žáky místní základní a mateřské školy nebo v podobě oblíbené dechové hudby. Další aktivity pořádáme v klubovně pečovatelského domu, která je rovněž pravidelně využívána místním klubem důchodců.

stvení a doprovodný program ve spolupráci s učiteli a žáky místní základní a mateřské školy nebo v podobě oblíbené dechové hudby. Další aktivity pořádáme v klubovně pečovatelského domu, která je rovněž pravidelně využívána místním klubem důchodců.

**Dům s pečovatelskou službou
Planá nad Lužnicí, okres Tábor,
příspěvková organizace**

Zákostelní 661,
391 11 Planá nad Lužnicí

Certifikace pečovatelských služeb:

Péče, individuální přístup a partnerství ★★★★★

Stravování ★★★★★

Bodové hodnocení 408,6 bodu

Celkem ★★★★★

Senioři se tabletů nebojí

Představte si, že máte po ruce asistenta, který vám pravidelně připomene léky, spojí vás přes videohovor s vašimi blízkými, společně s ním si zavzpomínáte, potrénuje vaši paměť nebo si s ním můžete zahrát na piano, a to vše 24 hodin denně. Pro některé lidi tyto pojmy zní jako sci-fi. U nás, v odborné sociální poradně Lifetool, však již víme, že tato představa je dnes reálná.

■ **Text: Bc. Rostislav Jakoubek,**
vedoucí sociální pracovník, poradna
Lifetool Praha, Diakonie ČCE
rostislav.jakoubek@diakonie.cz
Foto: R. Jakoubek, I. Jakubková

Nové informační a komunikační technologie (ICT) jsou tradičně využívány spíše mladší generací, neboť složitost myši, klávesnic a operačních systémů lidí v seniorském věku snadno odradí. Díky novým pomůckám, dotykovým tabletům, se však všechno mění. Tablety jsou mnohem intuitivnější než použití běžných počítačů: jsou hmatové a citlivé, ideální pro lidi, kteří nemohou nebo nechtějí používat běžné počítače. Tablety poskytují nové příležitosti, které zásadně mění způsob, jakým senioři (i ti, kteří se potýkají s demencí) pracují s ICT. Zároveň mohou sloužit jako univerzální pomůcka při vyhledávání informací na internetu nebo při terapii. A. Moris, zakladatel organizace Alive! Activity ve Velké Británii, říká: „Využití snadných technologií dotykových obrazovek jako je tablet, umožňuje nové způsoby zlepšování paměti a kreativní terapie u lidí s demencí.“ Tablet má řadu aplikací (programů), které lidem umožní trénovat paměť, relaxovat, tvořit umělecká díla bez ohledu na jejich kognitivní schopnosti pomocí prstu a jednoduchého dotykového ovládání. Pomůcka umožňuje uživatelům spojení přes videohovory s jejich blízkými, poskytuje materiály pro reminiscenci, kalendáře, které jim připomínají události v denním životě, a mnohem více.

Inspirováni pozitivními zkušenostmi z ČR i zahraničí jsme začali tablety s úspěchem využívat i v naší poradně Lifetool, která se na pomůcky pro usnadnění komunikace, alternativní komunikaci a bezbariérový přístup k počítači specializuje. V uplynulém půlroce

Klienti DPS Doksy

jsme pak poprvé začali pořádat školení na téma „Tablety pro seniory a pečující“. Školení je určeno pro klienty i pečovatele zařízení pečujících o seniory po celé ČR a koná se v prostorách naší poradny nebo přímo v zázemí konkrétních zařízení. Obvykle se účastní 6–8 lidí, kteří si tablet půjčí, aby si mohli vyzkoušet jeho ovládání v praxi; zároveň spolu s lektorem zkouší jednotlivé aplikace od nejjednodušších až po sofistikované, zaměřené na jednotlivé okruhy podle zájmu (kreativní, trénování paměti, relaxační, komunikační atd.). Fakt, že tablet může být užitečnou pomůckou, nám potvrdila klientka z Domova pro seniory ve Sloupu v Čechách na jedné z našich prezentací: „Tablet se mi moc líbí. Mám syna v Polsku, tak si myslím, že by mi to pomohlo, abych s ním mohla telefonovat a vidět ho častěji.“

Navštěvujeme také denní stacionáře pro klienty s Alzheimerovou nemocí nebo demencí, kde učíme uživatele i pečovatele, jak tablet využívat a které aplikace jsou nevhodnější. Vždy nás překvapí, s jakou samozřejmostí ovládnou tablet i lidé ve věku přes 90 let. Klientka

Tablety nabízejí seniorům jednoduché ovládání dotykem

z denního stacionáře v Doksech se rozvzpomínala u aplikace Milkcow (dojení krávy): „To mi připomíná, když jsem jako malá dojila krávu, rodiče měli statek, to se muselo takhle chytit, zmáčknout a pak to šlo celkem rychle. Na statku jsme měli ještě prasata, kačeny...“

O užitečnosti tabletů může svědčit i to, že krátce po naší návštěvě si řada zařízení tablet pořídila a mají první pozitivní zkušenosti s využíváním v terapii. Např. Lukáš Bronec, instruktor sociální péče v Domově pro seniory Mšeno, říká: „Využíváme aplikací, u kterých není nutno klientům složitě vysvětlovat jejich ovládání. Jedná se především o spojení jemné motoriky (dotyků) s představivostí a tréninkem paměti. Například aplikace kaleidoskop, doplňování písmen do slov, bludiště, chytání balonků. Velmi oblíbená je aplikace tvoření z keramiky.“ Vzhledem k pozitivním ohlasům chceme pokračovat v pořádání workshopů i nadále, a proto chystáme v roce 2015 další školení.

Nejoblíbenější aplikace našich klientů:

Kreativita – Let's create pottery:

V této aplikaci lze prostřednictvím hrnčičského kruhu vytvořit vlastní vázu, vypálit ji v peci, následně dozdobit a v imitované aukci prodat. Aplikace je velmi přehledná a zábavná a je vhodná i pro trénink jemné motoriky.

Hudba – Magic piano: Ideální aplikace pro muzikálně založené uživatele, simuluje hru na klavír a není k ní potřeba znát noty.

Trénink paměti – Lumosity: Umožňuje trénink paměti na každý den prostřednictvím sofistikovaných cvičení. ■

Technika ruší vzdálenosti

Tablety nebudou na předpis lékaře, ale na doporučení tří vysokoškolských studentů. Jakub Rajský, Petr Rusnák a Denisa Rejmontová uspěli v projektu Think Big, který patří do „stáje filantropických aktivit“ společnosti Telefónica Czech Republic a od roku 2011 je hlavním sociálním programem Nadace O₂. Trojice „našich“ studentů přišla do Domova Sue Ryder s nápadem aktivizovat seniory prostřednictvím tabletů.

■ **Text: Denisa Ratajová**, koordinátorka komunikace, Domov Sue Ryder, o. p. s. Praha 4
Foto: archiv Domova Sue Ryder, o. p. s.

Tablet je de facto počítač do ruky. Toto multimediální zařízení, velikostí větší než mobilní telefon, ale menší než notebook, má operační systém, dokáže přehrávat hudbu, filmy, lze s ním brouzdat na internetu, stahovat různé aplikace, hrát hry, skypovat... Jakub a jeho kolegové se rozhodovali mezi pěti domovy pro seniory. Hledali organizaci, kde budou senioři po zaškolení využívat tablety samostatně. Nakonec vyhrál Sue Ryder a náš argument: klienti sice budou používat tablet s asistencí, užitek ale bude obrovský. Díky tabletům budou moci být v častějším spojení se svými blízkými, bez ohledu na to, kde se právě nacházejí. Několik klientů projevilo v minulosti zájem o kontakt s počítačem a internetem. Jedna z našich neslyšících klientek dokonce udržovala kontakt s přítelem v USA přes Skype. Vždy jsme chtěli podobné možnosti rozvíjet, chybělo nám ale technické vybavení. A tak nyní nadšeně vybíráme, které tablety budou pro naše klienty nejlepší, jak zajistíme připojení

k wi-fi a další technické drobnosti. V říjnu loňského roku proběhlo školení a zimní události v Sue Ryder už naši klienti komentovali třeba postem na Facebooku nebo dobrým „tweetem“.

► Zkušenosti z oddělení:

Petr Sládek, pečovatel v Domově Sue Ryder, vypráví: „S příchodem tabletů na oddělení domova bylo jasné, že budou využívány hlavně jako přístup k internetu pro naše klientky. Jenže některé ani netušily, co to internet je, natož aby ho nějak chtěly používat. Uvědomil jsem si ale, že několik klientek se v rozhovorech vyznalo ze vztahu k vážné hudbě nebo hudbě obecně, a napadlo mne najít oblíbená díla nebo interpretu na YouTube.

Například pro paní Boženu je nezapomenutelným zážitkem vystoupení amerického pianisty Garricka Ohlssona na Pražském jaru. Mimochodem tato klientka se stala prvním uživatelem tabletu na oddělení „A“ hned v den, kdy jsme ho obdrželi. S dcerou si vyhledávaly fotografie míst, kde žila. O několik dní později jsem jí tablet opět nabídl, a to pro sledování Chopinova klavírního koncertu s obdivovaným pianistou Ohlssonem. Výborně se při tom osvědčila sluchátka přiložená k tabletu. Paní Božena se neubráníla slzám dojetí a určitě jí budeme podobné zážitky umožňovat i nadále. Paní Marie K. si zase přála poslechnout svého oblíbence Milana Chladila a při jeho písničkách se spokojeným úsměvem strávila příjemnou půlhodinku. Paní Marie V. se prostřednictvím tabletu poprvé po několikaměsíční odmlce vrátila k e-mailové korespondenci. Věřím, že tablety postupem času zpestří volný čas většiny našich klientek a že budeme nacházet další možnosti využití.“

► Příběh klientky N.T.

Ráda bych se s Vámi podělila o jeden neuvěřitelný příběh, který napsal můj život. Když

jsem chodila do gymnázia v Trenčíně, sedával vedle mne v lavici spolužák Pavel. Dobře jsme si rozuměli, a proto mi bylo moc líto, když se po Únoru 1948 (kdy jsme chodili do oktávy) rozhodl emigrovat.

„Tak já se s vámi loučím!“ oznámil nám. My jsme byli překvapeni: „Co blbneš, Pavle, vždyť seš výborný student! Ty musíš zůstat tady a jít na vysokou!“ Ale Pavel jen zálučně odpověděl: „Však vy ještě uvidíte...“ A my viděli. Pavel odjel do USA, kde nejprve umýval okna. Byl ale mimořádně chytrý, vystudoval vysokou školu a dotáhl to – podržte se – až na poradce prezidenta Bushe staršího! Taková neuvěřitelná kariéra! Měla jsem to štěstí, že jsem ho dokonce v USA navštívila. Dodnes si vzpomínám, jak mi padala čelist, když mě vozila limuzína po New Yorku a Washingtonu. Občas jsme si pak vyměnili dopisy nebo pohledy, ale po čase náš kontakt utichl. A když jsem vyprávěla tento příběh mé dobrovolnici Christině (rodilá Američanka), tak se stala další neuvěřitelná věc. Ona ho nějakým pro mě záhadným způsobem přes počítač kontaktovala a díky dalším sestřičkám jsem s ním zanedlouho mluvila po telefonu! Bylo to báječné! Pak mi dokonce také pustili na počítači video, jak přednáší u řečnického pulitku, a já se mohla přesvědčit, že vypadá pořád neuvěřitelně mladě. Poté mě vyfotili a poslali mi e-mailem moji fotku a hned druhý den jsem od něj dostala na oplátku jeho fotku já! Nevím, jak je to možné, ale prý si také budeme povídat s mým Paulem A. Strassmannem přes počítač a budeme se na sebe i dívat, jako kdybychom seděli vedle sebe. Povede se to prý díky nějakým speciálním počítačům, které pro nás získali šikovní studenti. Zdravím Tě, Paule Strassmanne, a doufám, že se brzy přes tu moderní techniku uvidíme.

V říjnu 2013 tři vysokoškolští studenti předali tablety klientům Domova Sue Ryder a také zajistili funkční wi-fi připojení na odděleních. Vše bylo financováno z projektu Think Big Nadace O₂.

Střípky z domova

Bramborové slavnosti

Skuteč – V říjnu se v SeniorCentru Skuteč konaly Bramborové slavnosti. Této události předcházely velké přípravy, v rámci nichž aktivizační pracovnice

za pomoci klientů nachystaly spoustu dobrot a pamlsků. K ochutnání byly bramborové placky, klasické bramboráky, bramborové špalíčky se slaninou a cibulí, bramborové cukroví, hranolky i marcipánové brambory. Vůně bramborových specialit naplnila celý domov a přilákala na slavnost mnoho obyvatel. K obveselení se aktivizační pracovnice představily v kostýmech brambor a veselou básničkou „Koulela se brambora“ zahájily slavnosti. Pro potěšení nám přišly zazpívat i děti z pěveckého sboru Smíšek ZŠ Komenského Skuteč. V průběhu veselice, kdy se tančilo, zpívalo a hodovalo, došlo také ke slavnostní korunovaci ředitele SeniorCentra Josefa Tumpacha „Bramborovým králem“. Náladu byla velmi veselá a brambory se koulely až do pozdního odpoledne za hudebního doprovodu pana Vávry.

*Bc. Kamila Tomková,
sociální pracovnice
SeniorCentrum Skuteč*

Zvonky dobré zprávy

Lukov – Těsně před vánočními svátky se v Domově pro seniory Lukov, p. o., uskutečnil vánočně laděný koncert hudebního souboru „Zvonky dobré zprávy“ z Kateřinic. Členové tohoto souboru používají jako hudební nástroje ruční a chórové zvonky různých velikostí. Ve společenské místnosti, která doslova praskala ve švech, se sešlo skoro 80 klientů domova. Netradiční hudba

byla prokládána mluveným slovem paní Wiery Jelinek, dirigentky souboru. Ohromný zážitek z úžasného koncertu byl umocněn tím, že po jeho ukončení si každý z klientů mohl na zvonky sáhnout nebo si je vyzkoušet – to bylo pro všechny velmi zajímavé a moc se to klientům líbilo. Chtěla bych poděkovat celému souboru, který je podle nás raritou, za krásný a nevšední zážitek, který dlouho zůstane uložen v našich srdcích a který tak krásně zahájil vánoční čas.

*Mgr. Jarmila Kojecká,
aktivizační pracovnice
Domov pro seniory Lukov, p. o.*

Krásni v každém věku

Žamberk – V předvánočním čase proběhlo na oddělení sociálních lůžek v Odborném léčebném ústavu Albertinum v Žamberku mnoho akcí, nezapomenutelným zážitkem však bylo tzv. retro fotografování. Klientky

a klienti se dobově oblékli, měli k dispozici klobouky, šály, korále, líčení, parfém atd... Při fotografování vládla příjemná až rozverná nálada, všichni si tuto chvíli naplno užili. Vzniklo tak mnoho krásných fotografií, které se rozdávaly rodinám pod vánočním stromčkem. Ukázalo se, že v každém věku dokážeme být krásní a okouzující, pokud k tomu máme příležitost.

*Mgr. Jana Dolejšová
Albertinum, odborný léčebný ústav
Žamberk*

24. zimní hry speciálních olympiád

Žampach – Ve druhém lednovém týdnu, tj. 11.–16. ledna, proběhly v Horní Malé Úpě již 24. zimní hry speciálních olympiád, kterých se pravidelně zúčastňuje také výprava ze sportovního klubu Domova pod hradem Žampach. Na zimních hrách v lyžařských klasických, alpských, ale i snowboardových disciplínách bylo letos více než 200 sportovců se zdravotním postižením z 20 klubů celé ČR. Sportovci ze Žampachu na Pomezních Boudách soutěžili v klasickém běžeckém

lyžování na tratích 50, 100, 500 a 1000 metrů a získali celkem šest medailí, z toho dvě zlaté a jednu stříbrnou. Nejúspěšnějšími medailisty byli Martin Freisleben a Romana Faltusová. Vedle sportovních disciplín měli sportovci možnost vyzkoušet si laserovou střelnici nebo se bavit s přáteli při společenských programech. Zimní hry speciálních olympiád jsou minulostí, ale sportovci se mohou těšit na další společné akce, např. Národní turnaj v přehazované v Dřevěnici, pořádaný Domovem pod hradem Žampach, který letos oslaví už dvacátý rok své existence.

*PaedDr. Luděk Grätz, ředitel
Domov pod hradem Žampach*

Mezi seniory zavítal Josef Dvořák

Kadaň – Úsměv na rtech, mnoho krásných historek, vzpomínání na léta dávná, ale i současná... To vše a ještě něco navíc přineslo na začátku prosince setkání obyvatel kadaňského domova pro seniory s patronem, populárním divadelním a filmovým hercem a hlavně pak jedinečným člověkem, panem Josefem Dvořákem. „Jsem rád, že se zase vidíme. Vždyť už jsem tak trochu jedním z vás,“ smál se hned v úvodu komik a vzápětí naoko s vážnou tváří poznamenal: „Vracím se vlastně domů. Jak známo, v Kadani jsem vyrostl a tady u vás už mám dokonce zamluvenou cimříčku.“ Návštěva patrona vyvolala v domově menší pozdvižení. „Všichni se s ním chtěli přivítat, potřást mu rukou, udělat si společnou fotografii,“ říká ředitelka domova L. Raadová a připomene i dojemná osobní setkání, kdy několik našich klientů si pana Dvořáka a jeho rodiče či sestru pamatují z dětství – vzpomínání nebralo konce. Předvánoč-

Střípky z domova

ní hodinka s Josefem Dvořákem nebyla pro obyvatele z Věžní zdaleka poslední, další návštěvu plánuje patron už za pár měsíců.

*Zdeněk Moravec, PR manažer
Domov pro seniory Kadaň*

Tradiční předvánoční výstava

Český Těšín – 5. a 6. prosince 2014 proběhl v prostorech domova pro seniory v Sokolovské ulici již 10. ročník tradiční

mezinárodní „Předvánoční výstavy prací zájmových dílen zařízení sociálních služeb a spolupracujících subjektů“. Vernisáž byla spojena se křtem nástěnného kalendáře s fotografiemi uživatelů domova pro seniory oblečených do historických kostýmů. Kmotrou kalendáře byla nová místostarostka Českého Těšína Gabriela Hřebačková. Na zhotovení kalendáře se podíleli žáci a pedagogové Albrechtovy střední školy Český Těšín. V rámci samotné výstavy prezentovali své výrobky celkem třináct vystavovatelů; kromě místního domova a dalších českých subjektů představili svou tvorbu zástupci domovů pro seniory z polského Cieszyna, Ustroně a Krakova.

*Gabriela Kuffová, vedoucí útvaru
sociálních a terénních služeb
CSS Český Těšín*

Krásný vánoční dárek

Tábor – Neuvěřitelných 116 tisíc Kč se podařilo získat obecně prospěšné společnosti Cheiron T na benefičním představení Divadla Víti Marčíka „Setkání před Betlémem“, které proběhlo v před-

vánoční atmosféře 22. 12. 2014 v malém sále Střelnice. Byli jsme velice překvapeni počtem návštěvníků, sešlo se okolo 170 lidí a sál takřka praskal ve švech. Chtěli bychom za tento skvělý výsledek velmi poděkovat všem příchozím, našim dárcům a partnerům benefice, lidem, kteří si koupili naši speciální kouzelnou vstupenku a především Divadlu Víti Marčíka, Nadaci Divoké husy, Kulturne.com a Restauraci Střelnice. Částka byla dosažena díky Nadaci Divoké husy, která výtěžek ze vstupného a prodeje výrobků dětí z komunitního centra zdvojnásobila. Prostředky umožní Cheironu T dovybavit hudebnu, která je každý všední den využívána mladými návštěvníky komunitního centra pro děti a mládež Cheiron T v Táboře.

Tereza Kůsová, Cheiron T, o. p. s., Tábor

Závěr roku 2014 v DD Borohrádek

Borohrádek – Stejně jako každý rok i koncem roku 2014 začaly v našem domově přípravy na tradiční a klienty velmi oblíbenou Mikulášskou nadílku, po které následuje i Mikulášská taneční zábava. V pátek 5. prosince nastal ten správný čas na návštěvu Mikuláše, čerta a andě-

la. Ti navštívili všechny klienty v jejich pokojích, aby jim rozdali něco dobrého na zub. Taneční zábavy v jídelně se zúčastnili všichni, jimž to jejich zdravotní stav dovolil. Předvánoční atmosféru nám pomohl vytvořit pan Vávra, který neúnavně hrál k tanci, poslechu i zpěvu a kterému tímto ještě jednou děkujeme. Betlémský příběh nám přišly připomenout děti z církevní základní školy se svým pásmem „Živý Betlém“. Do našeho domova také začal docházet farář Jan Kunert, který nejen věřícím svými bohoslužbami přiblížil duchovní podstatu Vánoc. Ne každý z klientů měl možnost

strávit vánoční svátky doma v kruhu svých blízkých, mnoho našich obyvatel zůstalo v domově, kde se jim tyto dny snažili zpříjemnit naši pracovníci.

*Mgr. Blanka Frumarová,
sociální pracovnice
Domov důchodců Borohrádek*

Advent na Zámku Břežany

Břežany – Začátek adventu tradičně vítáme rozsvěcením adventního stromu na nádvoří. Datum 5. prosince je spoje-

no s mikulášskou nadílkou, loni nás při této příležitosti navštívili školou povinní a farníci ze Štítné nad Vláří v čele s otcem Ondřejem. Předvedli svůj hudební talent a zazpívali dvě krásné písničky s kytarou. Kromě perníčků a ovoce přivezli finanční dar pro naše klienty, za což jim patří náš velký dík. Další tradiční událostí je vánoční besídka, kdy my potěšíme příbuzné a blízké divadelním představením; mělo název Sčítání lidu a pojednávalo o narození Ježíše. Při této příležitosti jsme měli možnost poděkovat dobrovolníkům z organizace ADRA, kteří některé z nás pravidelně navštěvují a zpříjemňují nám volné chvíle. Čtvrtou neděli adventní se zámek rozezněly tóny barokních skladeb, kterými nás přijeli potěšit členové Znojemského komorního orchestru. Závěr koncertu patřil členům chrámového sboru od sv. Kříže ve Znojmě. Někteří z nás si pak čekání na Štědrý den ukrátili ještě návštěvou kouzelného představení Popelka na ledě v brněnské hale Rondo. Pak již přišel ten velmi očekávaný den naplněný vůní cukroví, koledami a blízkostí. Novoroční čas nám pak přijeli zpříjemnit svým zpěvem studenti SOU a SOŠ Přímětická ze Znojma. Celé vánoční období uzavřelo tříkrálové koledování. Do nového roku jsme vstoupili s očekáváním a vírou, že jej prožijeme ve stejné atmosféře sdílení a pomoci jako uplynulý vánoční čas.

*Vlasta Harenčáková,
pracovnice aktivizačního úseku, a klienti
Zámek Břežany, p. o.*

Příspěvky v této rubrice mohou být redakčně kráceny.

Není čas na experimenty

Chraňte kůži svých klientů kosmetikou
Menalind professional

Nutriskin Komplex vytváří na pokožce ochrannou vrstvu a tím ji chrání před škodlivými vlivy. Přispívá k lepší elasticitě kůže a zlepšuje buněčný metabolismus. Obsahuje:

- Esenciální mastné kyseliny
- Aminokyseliny
- Mandlový olej
- Kreatin

Emulze voda v oleji

Zajišťuje hloubkovou a dlouhodobou hydrataci pokožky.

Příjemná svěží vůně
a neutralizér zápachu.

Pumpička pro snadné a úsporné dávkování. Nový tvar se zarážkami zabraňuje proklouzávání.

Pro více informací volejte na bezplatnou linku
800 100 333, navštivte www.hartmann.cz
nebo pište na kontakt@hartmann.cz

Menalind®
professional